

KONINKLIJKE
NEDERLANDSE
GOLF FEDERATIE

Jaarverslag **2017**

1	Voorwoord	6
2	Van het bestuur	8
3	Jaaroverzicht	16
4	Eregalerij	22
5	NGF-Commissies	24
6	Statistiek	34
7	Metten is weten	38
8	Topgolf	44
9	Wedstrijduitslagen	46
10	Bestuur en Commissies	54
11	Financieel overzicht	58
12	Sponsors	67
13	Colofon	68

In de tekst van dit jaarverslag zijn sommige woorden blauw of onderstreept. Dit zijn links naar filmpjes of websites ter verduidelijking van het betreffende onderwerp.

Anne van Dam

Het bestuur heeft het genoegen u het verslag aan te bieden over het honderdderde verenigingsjaar.

Bestuur

W.P. Zelsmann, *president*

J.E. Kuipers, *vicepresident*

Mevr. C.M.G. Huyskes-van Doorne, *penningmeester*

R.L.M. Kooloos

A.E. Levi

D.J.H. Prins

Mevr. E. Weima

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie

Telefoon 030 242 63 70

E-mail golf@ngf.nl

Website www.ngf.nl

Bezoekadres

Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht

Postadres

Postbus 8585
3503 RN Utrecht

1 | Voorwoord

NGF-president Willem Zelsmann is in 2017 aan zijn tweede termijn begonnen. Hij blikt kort terug en vooruit.

Als je mij vraagt wat mij in de eerste drie jaar het meest heeft getroffen, dan zeg ik de ongelooflijke inzet van de leden van de commissies, het bestuur en de federatiemedewerkers. Zo mogen we ons gelukkig prijzen met alle bureaumedewerkers die het ene na het andere clubbezoek afleggen. Zij zorgen ervoor dat het beeld van de NGF bij de clubs positiever is geworden.'

'Al die inzet zorgt ervoor dat de NGF een sportbond is waar je u tegen zegt. Maar het is niet de bedoeling dat we op onze lauweren rusten. Er is nog veel te doen om de belangrijkste elementen – de speerpunten uit het beleidsplan – uit te bouwen en te versterken. Papier is geduldig, maar het gaat erom je ambities waar te maken.'

'Belangrijk is om nieuwe golfers (nog) beter vast te houden. De uitstroom was jarenlang ongeveer even groot als de instroom. We zien nu dat we dat tij in belangrijke mate kunnen keren met goed sportief beleid. Een van de belangrijkste punten hierin is dat clubs leden actiever maken en houden. Players 1st, een goede tool om gedrag en wensen van

golfers te monitoren, laat zien dat leden die actief bezig zijn met het verbeteren van hun handicap, veel minder geneigd zijn weg te gaan. Tegen clubs die sportief beleid nog niet in hun programma hebben opgenomen, zou ik dus willen zeggen: "Word eens wakker".'

Al die inzet zorgt ervoor dat de NGF een sportbond is waar je u tegen zegt

'Het is goed dat de NGF samenwerkt met stakeholders: de NVG, de PGA Holland, de NGA en TIG Sports. Meer interesse in golf kweken is ons gezamenlijke doel en daarvoor is ook een beter imago van de sport nodig. Dat creëer je door de drempels te verlagen, door betere sportieve prestaties en door het duurzame karakter van de sport te benadrukken. Ik denk dat de NGF op de goede weg is. Ik verheug mij op de komende drie jaar.'

2 | Van het bestuur

Net als in 2015 en 2016 verschijnt het jaarverslag van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (NGF) als een digitale editie. Het (wettelijk) verplichte financiële verslag verschijnt apart. Beide uitgaven geven uitgebreid en helder weer wat er in 2017 in het Nederlandse golf in het algemeen en bij de NGF in het bijzonder is gebeurd.

De NGF is in 1914 opgericht als Nederlandsch Golf Comité. In de jaren zeventig van de vorige eeuw is besloten de naam in NGF te veranderen. In het jubileumjaar 2014 werd het predicaat Koninklijk verleend. De federatie heeft inmiddels ruim 270 leden, veelal golfclubs. De doelstelling van de NGF is de bevordering van de golfsport in breedste zin van het woord. Dit doet zij met commissies, vrijwilligers en een professioneel federatiebureau met 36 medewerkers (gemiddeld 31,1 fte, ultimo 2017). De directie van het bureau heeft een managementteam van zes personen.

In het laatste kwartaal van 2017 is het federatiebureau verhuisd naar de Orteliuslaan 1041 in de Utrechtse zakenwijk Papendorp.

In het beleidsplan 'Meer door Beter Golf', waaraan sinds 2016 gewerkt wordt, zijn vijf speerpunten benoemd. Om deze succesvol te laten zijn en om het beleid van de NGF verder te moderniseren, was een vernieuwing van de statuten en het huishoudelijk reglement nodig. De nieuwe statuten zijn in lijn gebracht met de huidige wetgeving, het onderscheid tussen A-, B-, C- en D-clubs is opgeheven en de doelstelling van de NGF is verder aangescherpt, waardoor bijvoorbeeld duurzaam beheer specifiek genoemd is als taak van de federatie. Tevens is omschreven dat de leden van de NGF daadwerkelijk moeten bijdragen aan de ontwikkeling van de golfsport door het organiseren van activiteiten. Op 15 december werden de nieuwe statuten aangenomen tijdens een extra algemene ledenvergadering.

Joost Luiten, boegbeeld van
het Nederlandse topgolf

Stippelberg is een van de 76 banen met een GEO-certificaat

Topgolf

Het ingezette topsportbeleid is op sommige punten aangescherpt en het gevoel heerst dat de NGF op het goede spoor zit, al zal het nog een paar jaar duren voordat de resultaten worden geboekt die het bestuur voor ogen heeft. Toch werden in 2017 al prestaties geleverd die erop wijzen dat het gekozen beleid juist is. Daarnaast is het belangrijk te beseffen dat de ons omringende landen ook niet stilzitten. Vooral de federaties met meer financiële armsglag

Hoopgevend is dat de daling van het aantal jeugd golfers in 2017 is gestopt

kunnen hun talenten veel extra's bieden. Maar topgolf is meer dan geld alleen. Het is duidelijk dat een gericht beleid, uitgevoerd door een gemotiveerd coachteam (aangevoerd door Maarten Lafeber), zijn vruchten kan gaan afwerpen.

De in 2016 afgesloten overeenkomst met de Portugese Monte Rei G&CC is een voorbeeld van strategisch handelen. Het partnerschap met Monte Rei vormt een goede aanvulling op de nieuwe topsportstrategie van de NGF. Bondscoach Maarten Lafeber had bij zijn aanstelling de wens uitgesproken om intensief te trainen met Oranje en de NGF-coaches. Veel trainingen vinden plaats in Nederland maar in de winter zijn er ook diverse trainingsstages in Zuid-Europa, waaronder bij Monte Rei. Zo kunnen Oranjetrainingen onder betere weersomstandigheden worden gedaan. Hoewel het voor Nederland een nieuw concept is, is dit in andere landen al jaren gangbaar. Deze trainingen staan los van de geplande toernooien.

De topsportvisie van de NGF is gebaseerd op het motto 'Samen spelen voor een score'. Dit is een belangrijke bouwsteen van het beleid dat moet leiden tot prestaties in internationale kampioenschappen, in teamverband en individueel. Vanaf de C-selectie wordt er al vaak samen getraind. Als de periode van Jong Oranje en Oranje is aangebroken, gebeurt dit nog vaker en wordt er geoefend op locaties als The Dutch, The International en het al genoemde Monte Rei. In 2018 staat voor Oranje Heren een interessante test op het programma: van 27 tot en met 30 juni wordt op de baan van de Koninklijke Haagsche G&CC het 72-holes Europese Kampioenschap voor Amateurs (IEAK) gespeeld.

Jeugd

Het project GOLF RAAK! was afgelopen jaar vooral een pr-instrument voor jeugdgolf. Tijdens tal van evenementen – zoals de ING Private Banking Golfweek, het KLM Open, maar ook het Europees kampioenschap hockey in Amstelveen – hebben ruim achtduizend kinderen kunnen kennismaken met golf. Het bestuur onderkent dat deze activiteiten en de inspanningen van bureaumedewerkers en vrijwilligers niet op korte termijn zullen leiden tot een belangrijk doel: meer juniorleden op golfclubs. Komend jaar beraadt de NGF zich op verdere stappen. Belangrijk in dit verband is het onderzoek naar jeugdgolf dat de federatie doet in 2018 in samenwerking met de Koninklijke Haagsche G&CC. Hoopgevend is overigens dat de daling van het aantal jeugdgolfers in 2017 is gestopt.

Duurzaam beheer

Duurzaam beheer wordt niet alleen door golf maar door de hele maatschappij als speerpunt gezien. Het was mooi om tijdens het Golf & Groen Symposium, afgelopen december, te horen dat de R&A Nederland als gidsland beschouwt op het gebied van duurzaam beheer van golfbanen, maar dat ontslaat het bestuur van de NGF niet om het gas erop te houden. Er is nog veel te doen om ervoor te zorgen

dat in 2020 minimaal tweehonderd clubs en banen actief zijn in het GEO-programma. Over twee jaar moeten de Nederlandse grassporten – als onderdeel van de Green Deal – bij de overheid aantonen dat er alles aan is gedaan om het onderhoud zoveel mogelijk zonder het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen uit te voeren. Alleen dan kan wellicht voor enkele producten een uitzonderingspositie worden gecreëerd, waarbij een structurele speelkwaliteit van de banen mogelijk blijft.

De NGF is met partners als de Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties (NVG) en de

Er is een kwaliteitsimpuls nodig om tot betere prestaties van Nederlandse golfers te komen

Nederlandse Greenkeepers Associatie (NGA) – de Golfalliantie – druk bezig met de Green Deal. Gesteld kan worden dat golf andere sporten op sleeptouw neemt. Afgelopen jaar stond voor een belangrijk deel in het teken van het monitoren van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door het RIVM. Het Instituut toonde zich tevreden over de respons: 196 van de 240 NGF-clubs hebben hun gegevens ingestuurd. Op basis van een in 2018 uit te voeren tweede monitoring kunnen eerste conclusies worden getrokken over een mogelijke afname van het gebruik.

Al met al is duurzaam beheer geen gemakkelijke materie. Het is een zaak van vallen en opstaan, van het doen van onderzoek en van het delen van 'best

practices'. Het belang van onderzoek is onderstreept met de aanstelling van een buitengewoon hoogleraar Turfgrass Ecology aan de Wageningen University & Research.

Het onderwerp public affairs is in 2017 op de agenda gezet. Het behartigen van de belangen van golf in het algemeen en de NGF in het bijzonder is een belangrijk onderdeel van het beleid. De NGF wil de feiten over golf helder presenteren. Waar nodig zal verder onderzoek worden geïnitieerd. Niet alleen over de duurzame, economische waarde van golf, maar ook over de gezondheidsvoordelen en de sociale aspecten van de sport.

Het feit dat de NGF duurzaam beheer als speerpunt heeft gekozen, blijkt ook uit de beslissing om vanaf 2018 alleen op GEO-banen nationale wedstrijden en kampioenschappen te organiseren.

Sportief beleid

Het aantal clubs dat de cursus Sportief beleid heeft gevolgd, stijgt gestaag. In totaal namen 51 clubs deel aan de dertien cursussen gegeven door ervaren medewerkers van het federatiebureau. Steeds meer clubs zien in dat sportief beleid een noodzakelijk, integraal onderdeel van hun strategie moet zijn. Feit is dat leden die hun handicap verlagen, minder snel geneigd zijn hun lidmaatschap op te geven. Dat moet op den duur tot een verdere groei van het aantal leden kunnen leiden. Clubs en banen met een goed sportief beleid zien vaak dat het aantal geboekte lessen – individueel of in groepsverband – toeneemt en de deelname aan wedstrijden groeit.

Beter spelen is meer plezier aan golf beleven; clubs en de NGF moeten blijven benadrukken dat dit een belangrijk argument is om nog meer mensen (beter) te leren golfen. Een tool die daarbij zeker helpt, is de app GOLF.NL. Er zijn nu ruim zestigduizend mensen die deze hebben gedownload. De app stimuleert actief gebruik van het handicapsysteem en zorgt voor meer plezier dankzij een actieve speelsterkte. In 2018

zet de NGF vol in op verdere groei. Er wordt geïnvesteerd in een verdere verbetering van de kwaliteit en functionaliteiten van de app.

In 2017 werd duidelijk welke richting de regelautoriteiten R&A en USGA hebben gekozen voor de ingrijpende verandering van de golfregels in 2019. De voorbereidingen voor het implementeren van deze wijzigingen zijn in 2017 gestart en krijgen een intensief vervolg in 2018 en in aanloop naar de introductie begin 2019.

Samenwerking

Een sport die volop in beweging is, die zichzelf waar nodig vernieuwt, kan niet zonder stakeholders. Met de NVG is in het afgelopen jaar goed samengewerkt op tal van gebieden. Het voortdurende onderzoek onder golfers (Players 1st), de Nationale Open Golfdagen, de Albert Heijn-spaaractie en de Green Deal zijn daar sprekende voorbeelden van. NGF en NVG hebben de eerste plannen gemaakt om in 2018 een gezamenlijk systeem voor het ontsluiten en boeken van starttijden in Nederland te lanceren. Met de NVG en vanzelfsprekend ook met de PGA Holland wordt veel tijd besteed aan het verder verbeteren en uitbreiden van de opleidingen voor golfprofessionals.

De Green Deal stond centraal bij de samenwerking met de NGA. Een medewerkster van het federatiebureau verzorgt het secretariaat van de NGA. In 2017 werd ook goed samengewerkt met koepelorganisatie NOC*NSF. Andere organisaties die werden betrokken bij het beleid van de NGF waren de Natuur en Milieufederaties (NMF), de Vlinderstichting en Vogelbescherming Nederland.

Sponsors

De NGF prijst zich gelukkig met een groot aantal sponsors zoals ING Private Banking, Deloitte, Stern, Monte Rei, Titleist-Footjoy en Ricoh. Daarnaast zijn er bedrijven en personen die de activiteiten rond Golf Team Holland financieel ondersteunen in de vorm van 'The Patrons' en een actieve businessclub.

De ALV op 6 mei

Open Golfdag op Golfbaan IJsselweide

De app stimuleert actief gebruik van het handicapsysteem en zorgt voor meer plezier dankzij een actieve speelsterkte

Leden

GC Ockenburgh kreeg het B-Lidmaatschap over 9 holes (was C9). MOP GV Ons Buiten veranderde van naam: GC Vught. GC IJsselweide, GC Weleveld en GWS-Golf BV werden opgeheven.

Jubilea

Veel clubs vierden in 2017 een jubileum, waarbij het zestigjarig bestaan van de Veluwe GC vermelding verdient. Zes clubs besteedden aandacht aan hun zilveren jubileum: Ontwikkelings- en ontspanningsvereniging De Nederlandsche Bank, GC Ooghduyne, G&CC 't Sybrook, GC Heelsum, GC Rosmalen en GC 't Zelle.

Golf Awards

In december was de traditionele uitreiking van de Golf Awards in Noordwijk. Tien sponsors en 350 gasten maakten dit evenement tot een groot feest, in de geweldige ambiance van Huis ter Duin. Er waren winnaars in verschillende categorieën: Joost Luiten (Golfer van het jaar), Anne van Dam (Golfster van het jaar), Lauren Holmey (Talent van het jaar), Bob-Jan Dietrich (Fysiek beperkte golfer van het jaar), Jan Kees van der Velden (persprijs), Sander van Duijn (Golfprofessional van het jaar), Arjen Westeneng (Greenkeeper van het jaar) en GC 't Zelle (Golfbaan van het jaar).

Algemeen

Het bestuur ziet erop toe dat de federatie adequaat voldoet aan 'De 13 aanbevelingen voor Goed

Rooster van aftreden NGF-bestuur

	benoeming	herbenoeming	aftreden
Willem Zelsmann, <i>President</i>	2014	2017	2020
Jan Ede Kuipers, <i>Vicepresident, Regels en handicapping</i>	2015	2018	2021
Caroline Visser, <i>Penningmeester</i>	2016	-	-
Caroline Huyskes, <i>Penningmeester</i>	2017	2020	2023
Dricus Prins, <i>Breedtesport</i>	2015	2018	2021
Richard Kooloos, <i>Duurzaam!Golf</i>	2017	2020	2021
Marieke van Rhijn, <i>Vicepresident, Duurzaam!Golf</i>	2011	2014	2017
Liz Weima, <i>Topsport en Jeugd</i>	2014	2017	2020
Alfred Levi, <i>Marketing en Communicatie</i>	2016	2019	2022

Sportbestuur' die zijn gekoppeld aan de minimale kwaliteitseisen waaraan je moet voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie van NOC*NSF. Ook in 2017 voerde het bestuur aan de hand van het instrument van NOC*NSF 'Toetsing Goed Sportbestuur' een zelfevaluatie uit.

In het besturingsmodel van de NGF bestaat een scheiding tussen bestuurlijke, beleidsmatige, toezichhoudende en uitvoerende rollen. Besluitvorming en de vaststelling van het beleid zijn voorbehouden aan het bestuur. Alle overige organen hebben een adviserende en/of uitvoerende rol. In de statuten en het huishoudelijk reglement van de NGF is vastgelegd welke functies onverenigbaar zijn met een bestuursfunctie. Het NGF-bestuur ziet erop toe dat er nooit sprake is van (zelfs maar een schijn van) belangenverstreming bij de bekleding van functies.

In het voorjaar van 2017 trad Marieke van Rhijn, portefeuille Duurzaam!Golf, tijdens de algemene

ledenvergadering statutair af. Zij werd met unanieme instemming van de leden opgevolgd door Richard Kooloos. In een feestelijke sfeer werden Marieke van Rhijn en Pieter Aalders benoemd tot lid van verdienste.

Penningmeester Caroline Visser besloot in mei haar functie neer te leggen. Haar taken werden door het bestuur en de directie waargenomen. Caroline Huyskes werd tijdens de algemene ledenvergadering in het najaar van 2017 benoemd tot nieuwe penningmeester. Ook deze benoeming was unaniem.

In het verslagjaar overleed Jopie Collinge-Hoff, Gouden Speld-drager.

Voor alle bestuursleden is een rooster van aftreden opgesteld, waarbij (her)benoeming steeds plaatsvindt voor een periode van drie jaar, met een maximum benoemingstermijn van zes aaneengesloten jaren. Alle functiebeschrijvingen zijn openbaar gemaakt via de website NGF.nl.

3 | Jaaroverzicht 2017

Golf kun je het hele jaar door beoefenen. Het kalenderjaar van de NGF omvat hierdoor vele data en gebeurtenissen. De gedenkwaardigste staan in deze tijdlijn.

Familiegolf en GOLF RAAK!

- **1.750** koppels speelden op **83** banen het ING Familietoernooi. De opbrengst van € 20.000 ging naar het Jeugdsportfonds
- **8.500** kinderen maakten kennis met golf tijdens grootschalige evenementen, waaronder het EK Hockey, KLM Open en de Finals in Rotterdam
- **1.000** kinderen werden 'golfvriendje van RAAK!'

Partners

- Deloitte verlengde in augustus haar partnerschap op het gebied van zakelijke dienstverlening. Ze leggen zich met deze overeenkomst vast tot eind 2019 en zijn dan 10 jaar verbonden aan de golfsport
- Het afgelopen jaar kenmerkte zich door een goede samenwerking op het gebied van topsport, daarom hebben Monte Rei Golf & Country Club en de NGF hun samenwerking verlengd

ALGEMEEN

Duurzaamheid

- **76** banen GEO-gecertificeerd en **50** banen liggen op koers
- Meer dan **350** deelnemers Groen & Golf Symposium
- **22** golfbanen deelname (eerste) workshop Committed to Birds-label
- Onafhankelijke agronomen hebben op initiatief van de NGF een genootschap gevormd (GOAG)
- Invulling bijzondere leerstoel WUR en start promotieonderzoek Daniel Hahn (voorkomen onkruid in turfgrass)
- Label Vogelvriendelijk beheerder golfbaan i.s.m. Vogelbescherming Nederland geïntroduceerd
- Invoering Recognized Supplier label i.s.m. GEO

Clubontwikkeling

- **275** club- en baanbezoeken
- **70** clubs aanwezig op regio-vergaderingen
- **14** clubs hebben de cursus Sportief beleid gevolgd; in totaal nu meer dan **50** clubs actief
- **18** Marshalworkshops met **300** deelnemers

Berry Jole van Houtrak uit de bunker tijdens de finales van de NGF Competitie

JANUARI**Persimmons**

Het Nederlandse golf is een vereniging rijker: de Persimmons, een alumni-vereniging voor Nederlandse (oud-)internationals en golfers

FEBRUARI**Het Nationaal Golf Congres**

NGF, NVG en PGA hebben een beleidsplan met een visie op de ontwikkeling van golf in de komende jaren

MAART**Topgolf nog meer onderdeel van TeamNL**

De NGF is een van de 27 sportbonden die TeamNL 365 dagen per jaar een gezicht gaan geven

Nieuwe centrale database

De NGF is begonnen met het in gebruik nemen van een nieuwe centrale database. De huidige centrale leden-database is al ruim 20 jaar oud

APRIL**8 en 9 april****Open Golfdagen**

Meer dan 8.000 bezoekers op 120 golfbanen in Nederland. De campagne 'Ik neem je mee!' leverde met 1.400 deelnemers een flinke bijdrage aan de Open Golfdagen

MEI**6 mei****Bird Watching Day**

18de editie: 82 banen deden mee en er werden 'records' gevestigd qua aantal vogels (3.821 en 167 soorten)

6 mei**ALV**

Het bestuur wees op de rol die de clubs en de banen samen met de NGF moeten spelen om het beleid tot een echt succes te maken. Dat is van belang om meer nieuwe golfers geïnteresseerd te krijgen en hen uiteindelijk aan de sport te verbinden

6 mei**Leden van Verdienste**

Twee mensen werden op de ALV in het zonnetje gezet: Marieke van Rhijn en Pieter Aalders werden tot Lid van Verdienste benoemd

21 mei**Finale NGF Competitie**

Houtrak en De Pan pakken de landstitel op De Gelpenberg

JUNI

Birdieranking: Haarlemmermeersche scoort het best

In de periode van 6 tot en met 14 mei (Vogelweek) maakten de leden van de **Haarlemmermeersche GC** de meeste netto birdies, eagles en albatrossen op hun 27-holesbaan

Ruim 1,1 miljoen 'ballen' voor de golfsport

Op vrijdag 2 juni ontving de NGF de officiële cheque t.w.v. € 1.106.052

JULI

1 juli NGF en Dirk Kuyt Foundation slaan handen ineen

De NGF en de Dirk Kuyt Foundation geven het startsein voor een **samenwerking** tot eind 2019

7-9 juli ING Private Banking Golfweek

De tweede editie vond plaats op Prise d'Eau. Met de Legends Golf Trophy

Legends Golf Trophy

1 Team Europa 12,5 punten
2 Team Nederland 8,5 punten

ING Cup

1 Eindhovensche Golf
2 Heemskerkse GC
3 GC De Haverleij

11 juli

Nieuwe website NGF.nl

Hier is alle actuele en relevante informatie te vinden over de golfbranche

21 juli

Zomeroverleg

NGF blijft in beweging

Meer dan 50 golfclubs discussieerden op Prise d'Eau over nieuwe ontwikkelingen in golf en de plannen van het NGF-bestuur

AUGUSTUS

27 augustus

Het **NK Foursomes** werd gewonnen door de koppels Benjamin Reuter (14)/ Tim van der Steen (15) en Elise Boehmer (23)/ Giulia van den Berg (23)

SEPTEMBER

7 september

Meekers en Ooster eerste op het **Nationaal Open**

16 september

Op het KLM Open werd de prijs voor '**NGF Vrijwilliger van het jaar**' uitgereikt aan Ans de Rooij

18 september

Fonds Gehandicaptensport

en de NGF introduceren het Sportfonds GOLF om de golfsport toegankelijker te maken voor sporters met een beperking

21 september

Tijdens het **KLM Open**: het jaarlijkse Najaarsoverleg voor clubs en banen en bijeenkomsten NGF competitie 2018-2019, structurele speelkwaliteit en duurzaam golfbaanbeheer

OKTOBER

Uniek groenlabel

Als eerste golforganisatie in de wereld voeren NGF en GEO een **label** in voor bedrijven die op aantoonbaar duurzame wijze het onderhoud van golfbanen uitvoeren

GolfMarkt 11

Nieuwe editie van **GolfMarkt** over visie. Durf die stip op de horizon te zetten!

NOVEMBER

25 november

ALV

De bijeenkomst kenmerkte zich door de discussies over de vele ontwikkelingen in de golfsport, een nieuw platform voor starttijden, een mogelijkheid tot wereldwijd handicap-systeem en een digitale NGF-pas

1 november

De NGF verhuist naar DeWeerelt van Sport

Samen met KNHB, NSKiV, het Watersportverbond en de Nevobo naar het verzamel-pand aan de Orteliuslaan 1041 te Utrecht

27 november

Het duizendste 'golfvriendje van RAAK!'

14 december

Anne van Dam en Joost Luiten golfers van het jaar 2017

Golftalent van het jaar:

Lauren Holmey

Golfbaan van het jaar: 't Zelle

Golfprofessional van het jaar:

Sander van Duijn

Greenkeeper van het jaar:

Arjen Westeneng

Fysiek beperkte golfer van

het jaar: Bob-Jan Dietrich

Golfpersprijs van het jaar: Jan Kees van der Velden

15 december

Extra ALV

Wijziging NGF-statuten en het Huishoudelijke Reglement

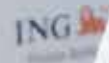
Eindstand AH-Spaaractie 2017

4.000 golfboekingen bij 90 deelnemende golfclubs en -banen, 45 inschrijvingen per club/baan. Golf staat daarmee in de top 10 van meest geboekte sporten!

MAAK HIER
KANS OP
EEN PLEK!

MAAK HIER
KANS OP
EEN PLEK!

Marijke van Rhijn

Pieter Aalders

4 | Eregalerij

Ereleden

Mevr. A.E. Eschauzier-Schiff
 W.E.L. Mangelaar Meertens
 R.H.B. Olland
 R. Pfeiffer
 J.K. van Soest
 J.W. Verloop

Leden van Verdienste

P.J.J.Th. Aalders
 Mevr. H.N.L. Boreel-van Riemsdijk
 R.J. Derksen
 R.E. van Erven Dorens
 H.L. Heyster
 Mevr. J.E. Heyster-de Witt Puyt
 J.B.C. Nolte
 Mevr. J.G.M. Brakema-van Rhijn
 F.G.S.M. Schul
 A.C. Strumphler

Gouden Speld-dragers

A. Amsing
 W. Besseling
 B.N.L. Bult
 J.P. Collinge
 Mevr. J. Collinge-Hoff
 K.S. Feitsma
 Mevr. A.W.M. van Hagen-Grimbergen
 G.L. van Hoogstraten
 Mevr. E.H. de Kempenaer-van Roggen
 Mevr. A. Kemper
 W.A.M. Luiten
 J.M. Moret
 Mevr. A.E. van der Ploeg-Schonbeck
 T. Poggio
 J.M.F.E. van Rooy
 Mevr. Th. Slooter-Kuipers
 T.F.N. Sluiter
 W.F. Smit
 E. Viswat

LEAD

HOLE

9* WESBERG

5 LANGASQ

8* STENIER

ENIQUE

* WU

5 FINCH

5 | NGF-Commissies

Sinds de oprichting in 1914 hebben vrijwilligers altijd een grote rol gespeeld bij het bepalen en uitvoeren van het beleid van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie. Ook nu de golfsport in Nederland en daarbuiten een transitie doormaakt, blijkt de inbreng van leden van commissies van grote waarde. Golf in het algemeen en de NGF in het bijzonder profiteren van hun vaak specifieke kennis en grote inzet. Zonder het werk van vrijwilligers in besturen, commissies en werkgroepen zouden veel clubs niet of nauwelijks bestaansrecht hebben.

De NGF heeft ook in het afgelopen jaar de samenwerking tussen de vrijwillige en professionele krachten van het federatiebureau enorm gewaardeerd. Hier een overzicht van de verschillende NGF-commissies en hun werkzaamheden in 2017.

De **Wedstrijdcommissie** bestaat uit zeven leden. Zij organiseerden ook afgelopen jaar de landelijke NGF-wedstrijden en -kampioenschappen, met hulp van bureau-medewerkers Bas Friedericy en Willem Vork. De commissie zorgde er tevens voor dat bij elke

wedstrijd NGF-referees aanwezig waren om zeker te stellen dat alles volgens de regels verloopt en om deelnemers in de baan te helpen, indien nodig. De NGF-wedstrijdkalender telt het indrukwekkende aantal van ruim zestig wedstrijden. De nadruk ligt op topgolf: de Nationale Kampioenschappen Stroke- en Matchplay. Nagenoeg elke leeftijdscategorie heeft zijn eigen titelstrijd. Denk aan alle jeugd-NK's en de NK's voor Senioren (50+), Super Senioren (65+) en Mid Amateurs (30+). Golfers met (fysieke) beperkingen komen ook aan bod.

De **Dopingcommissie** kende een rustig jaar. Wel werd er een scholingsbijeenkomst gevolgd.

De **Tuchtcommissie** kreeg in 2017 geen zaken voorgelegd. Een aantal leden nam deel aan bijscholingen voor tuchtrechters van sportbonden.

Voor de **Commissie van Beroep** gold hetzelfde: ook haar leden volgden bijscholingen, maar zij hoefden niet inhoudelijk in actie te komen.

De **Commissie Duurzaam!Golf** heeft als belangrijke taak mee

te denken en te adviseren over duurzaam beheer, het belangrijke speerpunt van het NGF-beleid, zowel op theoretisch, praktisch als organisatorisch vlak. In het afgelopen jaar werd als 'aanvulling' de **werkgroep Golf & Politiek** in het leven geroepen. Samen met andere stakeholders, zoals de Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties (NVG), houdt deze werkgroep zich bezig met de zogenoemde public affairs. Daaronder vallen onder meer het onderhouden van contacten met 'de politiek' en belangengroepen. De ontwikkelingen op het gebied van duurzaam beheer in 2017 waren onder meer de volgende. De opmars van het kwaliteitszorgsysteem GEO heeft zich onverminderd voortgezet. 125 golfbaanbeheerders werken inmiddels actief met het programma. Daarvan zijn er 76 gecertificeerd. De doelstelling van de NGF voor 2017 is daarmee gehaald. Ook zijn de nodige aanpassingen doorgevoerd zodat de normen voor het

GEO-keurmerk nu in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving op het gebied

De opmars van het kwaliteitszorgsysteem GEO heeft zich onverminderd voortgezet

van natuur en milieu. Ook bij hercertificering wordt naar deze aangepaste normen gekeken. De NGF heeft bepaald dat per 2018 alleen nog NGF-wedstrijden gespeeld worden op banen die actief zijn met GEO. In samenwerking met Vogelbescherming Nederland is een keurmerk Vogelvriendelijk Beheerde Golfbaan ontwikkeld.

Golfbanen die aantoonbaar werk maken van vogelhabitatontwikkeling en -beheer, komen hiervoor in aanmerking. Deelname aan het GEO-kwaliteitszorgsysteem is een minimale voorwaarde.

De commissie heeft samen met de NGF een nieuw keurmerk geïntroduceerd: het Recognized Supplier Label. Onderhoudsaannemers die duurzaam beheer volgens GEO-systematiek centraal zetten in hun bedrijfsvoering, krijgen daarmee de erkenning die ze verdienen. Tijdens het Nationale Golf & Groen Symposium 2017 is het label aan de eerste bedrijven uitgereikt.

De NGF heeft sinds september op verzoek van NOC*NSF een voortrekkersrol in het Green Deal-project. De leiding hiervan ligt in handen van Geert Cuperus, voorzitter van de Golfalliantie (NGF, NVG en NGA). Inmiddels zijn voor de golfsport de probleemanalyse en innovatie-agenda afgerond. Verder is er een toolkit ontwikkeld ter ondersteuning van de communicatie over

duurzaam beleid door golfbanen en -clubs. In diverse nationale en regionale bijeenkomsten is het onderwerp besproken met belanghebbenden onder wie bestuurders, managers, greenkeepers en onderhoudsaannemers en zijn inzichten en good practices gedeeld.

Met de aanstelling van de hoogleraar Turfgrass Ecology aan de WUR (Bernd Leinauer) is een belangrijke stap genomen in de ontwikkeling van een wetenschappelijk perspectief op de Green Deal-uitdaging. De commissie heeft tweemaal overleg gehad met de brancheorganisatie en opleidingsinstituten.

Er is een nulmeting geweest van

Er komt een onderzoek naar de toegevoegde waarde van golf

het pesticidegebruik in het kader van de Green Deal Sportvelden. De response was goed; maar liefst 77 procent van de beheerders heeft het gebruik geregistreerd. De komende jaren moet de golfsector een vermindering

van het gebruik laten zien. Ook in 2018 vindt monitoring plaats. Het is belangrijk dat feitelijke informatie over de positieve kanten van de Nederlandse golfsport onder de aandacht wordt gebracht bij externe stakeholders (politiek en belanghebbende derden). Vanuit dit belang van public affairs richt een ad-hocwerkgroep zich onder andere op actuele politieke thema's zoals de Natuurschoonwet en het Green Deal Sportvelden. Mede dankzij de inspanningen van de commissie en de NVG is de aanname voorkomen van twee voor golf ongunstige Tweede Kamer-moties.

Er komt een onderzoek naar de

Bernd Leinauer, hoogleraar Turfgrass Ecology

Meer dan 20 clubs kregen het GOLF RAAKI-Funpark over de vloer

De NGF wil een flexibelere structuur waarin meer clubs vaker kunnen meepraten over het beleid

waarde van golf (economisch, sociaal, ecologisch), omdat het past in het streven de toegevoegde waarde van golf in Nederland nader te kwantificeren en kwalificeren. De afdeling Banen heeft de afgelopen jaren relaties

opgebouwd met diverse externe stakeholders zoals Vogelbescherming Nederland, de Vlinderstichting en de Natuur en Milieufederaties (NMF). Zij neemt het voortouw in het verder ontwikkelen van dit soort relaties en in het aangaan van de dialoog met de samenleving op nationaal niveau.

Bestuurders van clubs en banen worden gewezen op hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de lokale gemeenschap.

De afdeling Banen heeft de ondersteuning van banen en clubs bij zakelijke, organisatorische vraagstukken verder uitgebouwd. De workshop Besturen in Golf heeft, na geslaagde pilots in 2016, een plek in het cursusaanbod van de NGF gekregen. Er zijn in 2017

acht workshops georganiseerd waaraan 110 clubs (169 personen) deelnamen. Naast de workshops en zogenaamde Wegwijspublicaties organiseert de NGF, op verzoek, een-op-een sessies met het baan- of clubmanagement en het bestuur.

In samenspraak met de desbetreffende commissies heeft het NGF-bestuur besloten de **Commissie Jeugd** en de **Commissie Senioren** op te heffen. De NGF is van plan met een meer flexibele structuur te werken, waarin meer clubs vaker kunnen meepraten over het beleid. In 2018 zullen het NGF-bestuur en het federatiebureau hier vorm aan geven. Er vond dit jaar een groot aantal

jeugd-golfactiviteiten plaats. Zo kregen meer dan twintig clubs het GOLF RAAK!-Funpark over de vloer en maakten duizenden kinderen kennis met de golfsport. Ook stond GOLF RAAK! op een aantal evenementen waaronder het KLM Open, de ING Private Banking Golfweek, de Finals in Rotterdam, de Stadsspelen in Den Haag en de Tinadag. Verder was

verenigingsondersteuning op het gebied van jeugd- en familiegolf een belangrijk onderdeel van de NGF-activiteiten; de accountmanager Jeugd en Familie bezocht veel clubs en organiseerde regionale vergaderingen. En bijna honderd clubvrijwilligers zijn afgelopen jaar opgeleid om op de club als jeugdcoach te kunnen werken.

Bijna honderd clubvrijwilligers zijn opgeleid om op de club als jeugdcoach te kunnen werken

De Commissie Erfgoed borgt de memorabilia van de golfsport

Senioren-golfactiviteiten waren er ook volop. Naast de vele clubbezoeken heeft twee keer de Specialisatiedag senioren-golf plaatsvonden waarop accountmanager Janke van der Werf de mogelijkheden heeft laten zien voor een meer divers aanbod voor deze doelgroep. Ook waren er vijf regionale inspiratiesessies waarbij clubs met en door elkaar geïnspireerd raakten dankzij het delen van good practices.

De Toetsingscommissie heeft Proeven Van Bekwaamheid afgenomen conform de door NOC*NSF in het leven geroepen KwalificatieStructuur Sport (KSS). Het gaat hierbij om PvB's op Niveau 1 (jeugdcoach), Niveau 2 (golfinstructeur en/of talentcoach), Niveau 3 (B-professional) en Niveau 4 (A-professional). De commissie heeft ook meegedaan aan een audit van NOC*NSF. De uitslag was positief zodat de NGF nu als een van de eerste sportbonden de KSS 2017 mag voeren.

De Commissie Erfgoed heeft haar rol voor de komende vijf jaar bepaald met de volgende hoofddoelstellingen:

- bewaken van het Nederland-golfergoed;
- het onderhouden, ontwikkelen en uitbouwen van historische bronnen over colf-, kolf- en golfergoed. Deze bronnen/archieven kunnen van clubs, personen en instanties zijn. Ook is er interesse voor relevante oude materialen zoals bekers, stokken en andere memorabilia. Speciale aandacht verdient de periode 1950-1974;
- het beschikbaar maken van kennis uit de bronnen op een zo toegankelijk mogelijke manier voor een zo breed mogelijk publiek;
- het onderhouden van nauwe banden met de academische wereld en de (opgedane) kennis over golfergoed actief met haar delen.

Voor bovenstaande doelstellingen geldt dat de relatie met het heden zoveel mogelijk wordt gezocht. Aansluiting bij de doelstellingen

van het NGF-beleidsplan is daarbij het uitgangspunt.

Het Platform Golf voor mensen met een beperking – bestaande uit onder andere de NGF, NVG en

35 golfers deden mee aan de special Olympics Zomerspelen op Het Rijk van Nijmegen

PGA Holland – heeft diverse activiteiten ontplooid. Er zijn cursussen gegeven aan golfprofessionals en bewegingsagogen en drie nationale wedstrijden georganiseerd. Ook werd een deel van de Special Olympics Zomerspelen op Het Rijk van Nijmegen gehouden. In totaal deden 35 golfers met

een verstandelijke beperking mee. Eind 2017 werd de samenwerking met het Fonds Gehandicaptensport (FGHS) beklonken met de oprichting van een 'sportfonds op naam'. Dat betekent dat alle gelden die het FGHS ophaalt via golf, besteed zullen worden in golf. Verder worden clubs, banen en professionals aangemoedigd geld op te halen ten behoeve van dit sportfonds op naam.

Regelautoriteit The R&A heeft in samenwerking met de United States Golf Association (USGA) voorstellen gedaan voor nieuwe golfregels die per 2019 moeten gaan gelden. De **Handicap- en Regelcommissie** heeft haar bevindingen en suggesties aan The R&A gedaan. Andere activiteiten:

- Planning maken voor de aanpassingen van onder andere publicaties, lesmaterialen en examens in het kader van de nieuwe golfregels in 2019.
- Toezicht houden op plaatselijke regels en baaninrichting.
- Verdere ontwikkeling van de app

GOLF.NL; het aantal downloads is gestegen van 26.000 begin 2017 naar 57.000 aan het einde van het jaar.

- Voor het eerst toepassen van Ready Golf in NGF-wedstrijden.
- Bijhouden van de stand van zaken rond het World Handicap System dat in 2020 zou worden ingevoerd.
- Er zijn per 1 januari 2018 meer opties gekomen voor het spelen van qualifying kaarten om het handicapsysteem toegankelijker te maken. Dit is in het najaar besproken tijdens het Nationaal Handicap Symposium.
- Verzorgen van cursussen aan Regel-, Handicap-, Baan- en Wedstrijdcommissies op het gebied van golfregels, baan-inrichting, handicapping en wedstrijdorganisatie. Er is ook een speciale opleiding gegeven aan greenkeepers over baan-inrichting en course rating.
- De methode voor het vaststellen van de course en slope rating op par-3-banen is na analyse aangepast om deze banen goed vergelijkbaar te krijgen met 'grote' banen. Het onderzoek blijft doorlopen om een en ander verder te verbeteren. Organisaties als de European Golf Association (EGA) zijn geïnteresseerd in deze resultaten.

De Richtlijnen amateurstatus voor (top)golfers zijn aangepast. (Sponsor)uitingen op social media zijn niet toegestaan. Voor jeugdige golfers blijkt het lastig om hiermee om te gaan.

De **Commissie Course Rating** heeft de resultaten van de pilot met de clubs met een par-3-baan weer geëvalueerd. Er is een analyse van de scores van spelers op korte en standaardbanen gedaan. De commissie heeft aan de hand van deze analyse en na overleg met de EGA de huidige methode verbeterd en alle par-3-banen voorzien van nieuwe tabellen voor playing handicaps. Eind 2017 is er weer een analyse van scores gedaan om te monitoren of de huidige methode voor het bepalen van de course en slope rating beter aansluit of dat er in 2018 nogmaals een aanpassing nodig is. Andere activiteiten:

- er is op ruim 34 banen een periodieke rating gedaan

Er zijn meer opties voor het spelen van qualifying kaarten om het handicapsysteem toegankelijker te maken

conform de USGA-licentie en het meerjarenoverzicht course rating. Daarnaast voerde de commissie op vier banen en clubs op verzoek een her-rating uit. De zeer uiteenlopende scores van spelers op de eigen baan en andere

De nieuwe regels gaan gelden in 2019

Landskampioen bij de dames: De Pan

banen hadden daartoe aanleiding gegeven. De her-ratings leidden tot een nieuwe course en slope rating, die (waarschijnlijk) beter aansluit bij de moeilijkheidsgraad van de betreffende banen; de scores op deze banen worden in 2018 in de gaten gehouden. De commissie heeft ook een rating op vijf nieuwe par-3-banen verzorgd;

- in maart en april zijn twee cursussen Wegwijs in Course Rating gehouden. Daarin kregen greenkeepers, baancommissarissen en handicapcommissies inzicht in de invloed die

Het aantal teams in de NGF Najaarstour is verdubbeld

onderhoud van en wijzigingen in de baan kunnen hebben op de course en slope rating. Ook is er tijdens de landelijke greenkeepersbijeenkomsten een dagdeel besteed aan de invloed van course en slope rating, baaninrichting en qualifying

condities.

- het totaaloverzicht Course rating in Nederland 2017-2027 is op het NGF Informatieplein geactualiseerd.

De **Commissie Competitie** meldt dat er in 2017 weer sprake was van een stijging van het aantal teams. Er vond een verschuiving plaats van 36-holes- naar 27-holes-competities, zodanig dat er zorgen zijn over het draagvlak voor de 36-holes-dames-competitie. Met het oog op de toekomst is er intensief overleg geweest met clubs, onder meer tijdens vier ledenraadplegingen.

Landskampioen bij de heren: Houtrak

Op basis daarvan zijn aanpassingen gepresenteerd tijdens sessies in de week van het KLM Open: de samenvoeging van de dames-standaard en -reserve 36-holes en – op verzoek van de clubs – de invoering van een teamelement bij de 18-holes-competitie. Andere activiteiten en bevindingen:

- Het speelschema is onder de loep genomen. Veel opties zijn onderzocht, maar uiteindelijk is geconcludeerd dat het huidige schema het beste is.
- Twijfel blijft er over de wenselijkheid van een 27-holes-

veteranencompetitie (65+). Clubs ervaren de behoefte niet. In de praktijk blijkt de 18-holes-seniorencompetitie deze functie al te hebben.

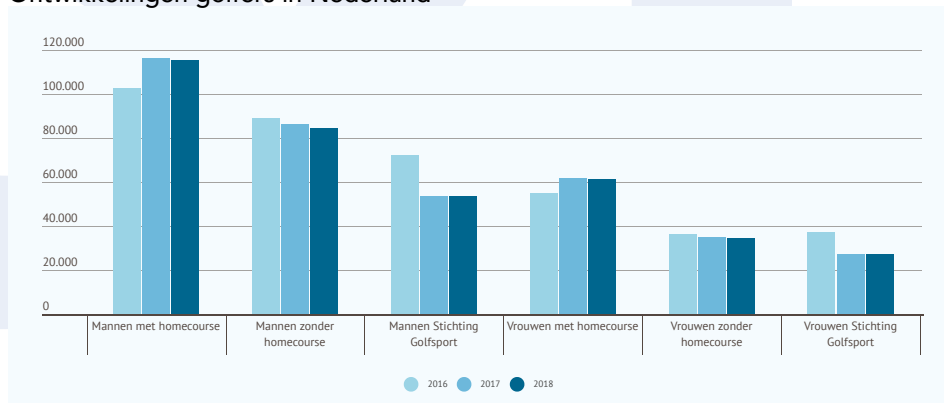
- Vijf van de zes de wedstrijden op de slotdag van de Hoofdklasse en de Reserve Hoofdklasse op De Gelpenberg eindigden in 10-8. Een goed bewijs van hoe sterk de formule van het slotweekend is.
- De NGF Najaarstour 2017 bevestigde zijn bestaansrecht: een verdubbeling van het aantal teams en er deden golfers uit verschillende doelgroepen mee:

man/vrouw, jong/oud, goed/minder goed, pro/amateur. Kortom, een succes.

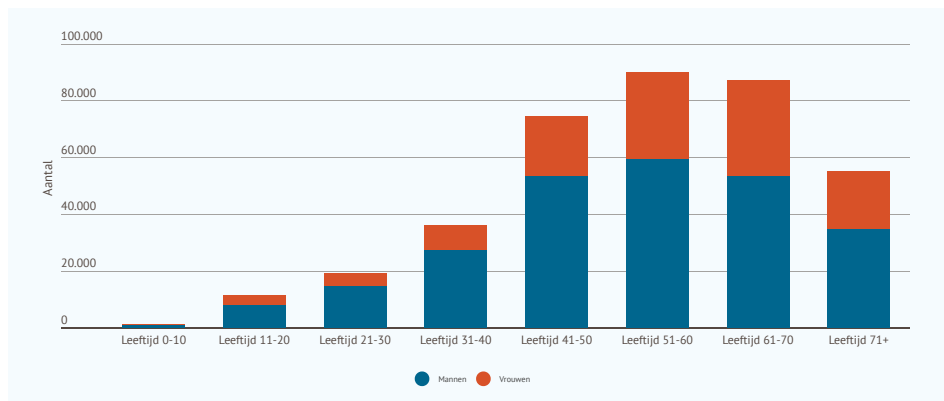
6 | Statistiek

Cijfers over de Nederlandse golfmarkt laten trends zien, trends die clubs en banen bijvoorbeeld kunnen gebruiken bij het maken van beleid. De database van de NGF laat interessante ledencijfers zien, de NVG heeft tijdens het Nationaal Golf Congres in januari belangrijke data gepresenteerd en er zijn ook Europese cijfers ter vergelijking.

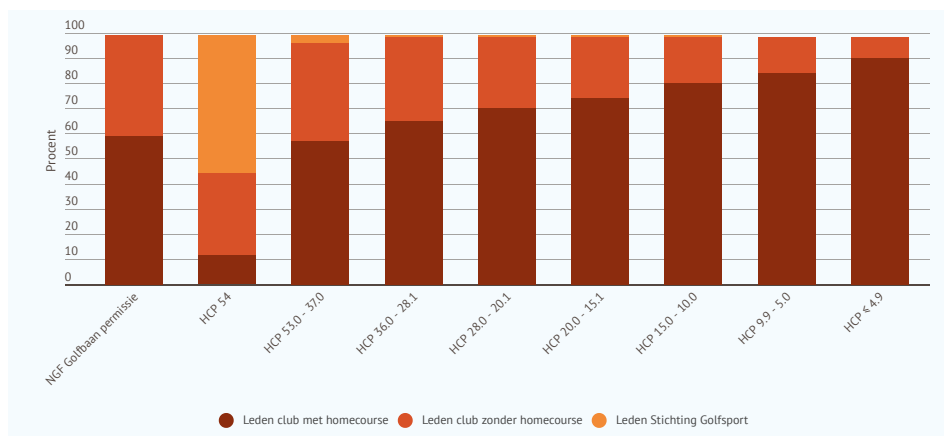
Ontwikkelingen golfers in Nederland

1 • Ontwikkeling leden Nederland 2016-2018

2 • Verdeling leden Nederland naar leeftijd (peildatum 1-3-2018)

3 • Handicapverdeling per lidmaatschapsvorm (peildatum 1-3-2018)

375.237

geregistreerde golfers
in Nederland op 01-03-2018

Mutaties 2016-2018

(Peildata 31-12-2016 en 31-12-2017)

Golfers met homecourse +12%

Golfers zonder homecourse -5,5%

Golfers Stichting Golfsport -26,5%

TOTAAL* -4%

* Cijfers van 1 maart 2018 vergeleken met die van 31 december 2016.

2. Verdeling naar leeftijd

De grootste groep golfers in Nederland is tussen de 51 en 60 jaar. Ruim 60% van alle golfers in Nederland is jonger dan 60 jaar.

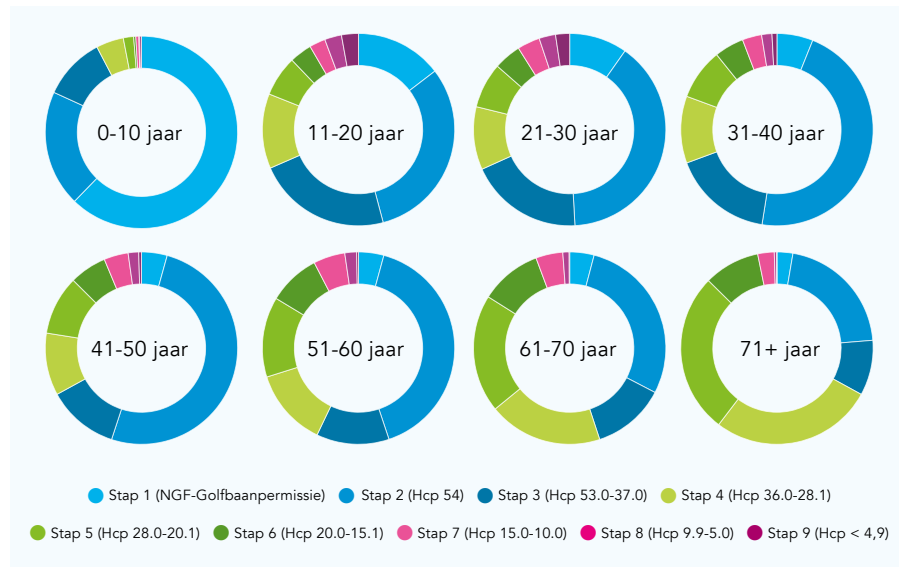
3. Handicapverdeling per lidmaatschapsvorm

Golfers die lid zijn van een club met een homecourse hebben een lagere handicap dan leden van clubs zonder homecourse. Het overgrote deel van de leden van de Stichting Golfsport heeft handicap 54.

9-stappenplan

4. Handicapverdeling per leeftijd

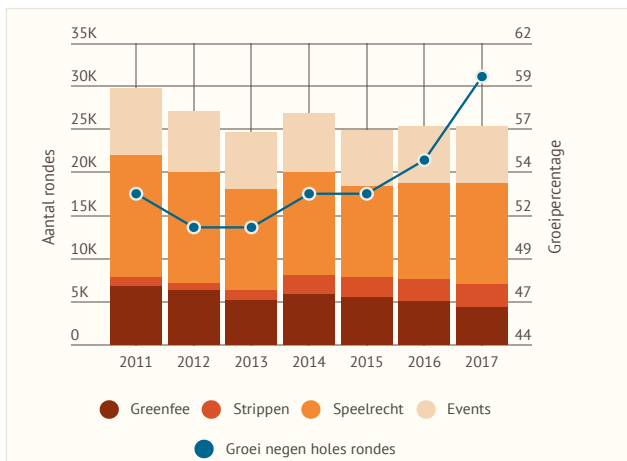
Zoals te verwachten hebben jongeren de laagste handicaps: tussen 11 en 30 jaar is het percentage van Stap 9 het hoogst ten opzichte van andere leeftijdscategorieën. Verder valt op dat de groep met handicaps die horen bij Stap 4 tot en met 6 steeds groter wordt naarmate de golfers ouder worden en de groep die in Stap 1 tot en met 3 zit steeds kleiner. De golfer wordt dus met de jaren beter.

Bron grafieken 1 tot met 4: NGF

4 • Handicapverdeling per leeftijd (peildatum 1-3-2018)

Gespeelde rondes en omzet

5 • Gemiddeld aantal 9-holes rondes per 9 holes

5. Gemiddeld aantal 9-holes rondes per 9 holes

De blauwe lijn geeft aan dat het aandeel van 9-holes rondes toeneemt. Was in 2011 nog 51% van alle rondes 9-holes rondes, in 2017 was dat 60%. Hoewel er een gelijke bezetting is de afgelopen jaren, neemt het totaal aantal gespeelde rondes toe omdat het aandeel 9-holes rondes blijft stijgen.

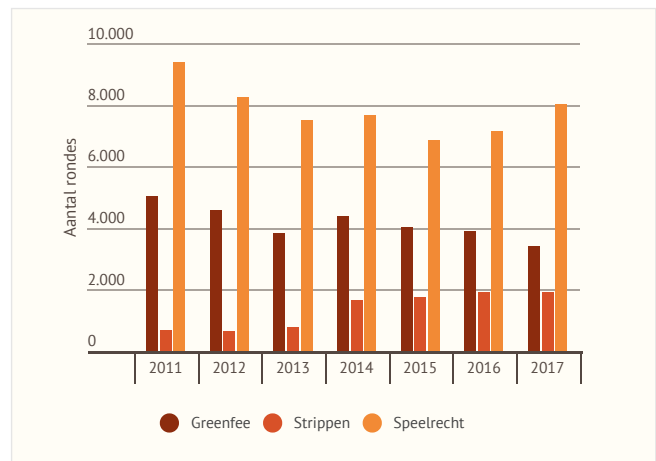
6. Aantal rondes per golfbaan per jaar per type

Na een daling begint het aantal rondes van golfers met een lidmaatschap weer toe te nemen, het aantal rondes via een greenfee neemt af en andersoortige producten zoals rondes via strippenkaarten is met maar liefst 185% toegenomen in zes jaar tijd.

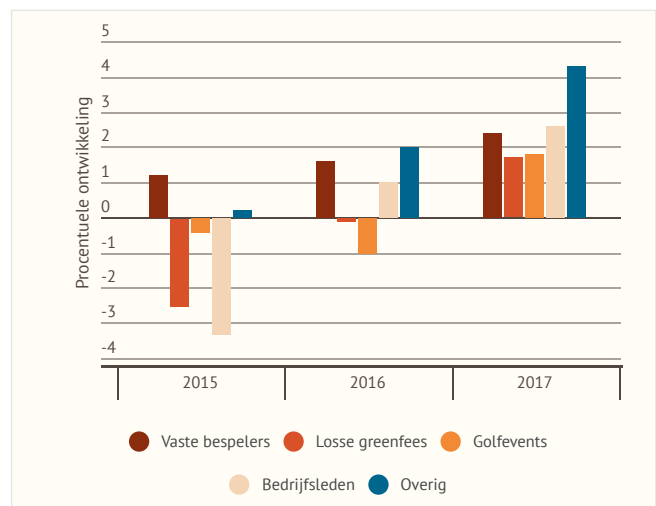
7. Ontwikkeling omzet golfbanen 2015-2017

De omzet uit losse greenfees en golfevents laat in 2017 weer een stijging zien.

Bron grafieken 5 tot en met 7: NVG

6 • Aantal rondes per golfbaan per jaar per type

7 • Ontwikkeling omzet golfbanen 2015-2017

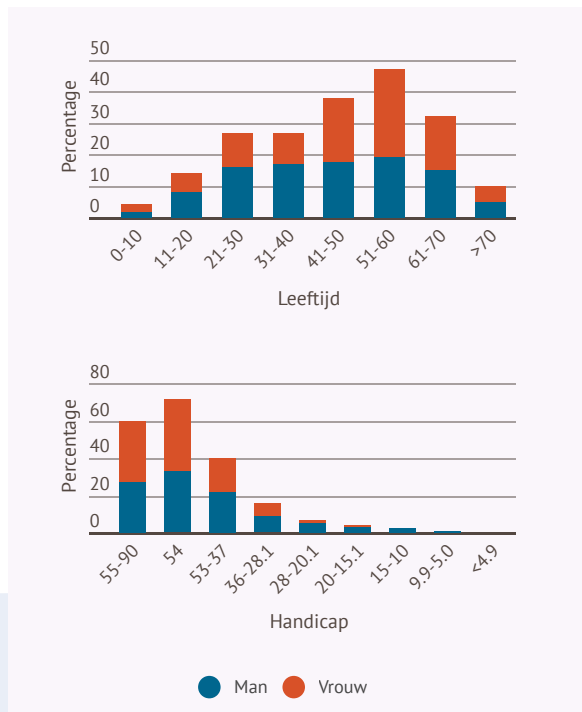
Nieuwe en gestopte golfers

8. Nieuwe golfers

Relatief veel vrouwen tussen 50 en 60 jaar beginnen met golf, mannen laten een gelijkmatiger beeld zien: vanaf 20 jaar tot in de 60 begint een ongeveer gelijk percentage met golf.

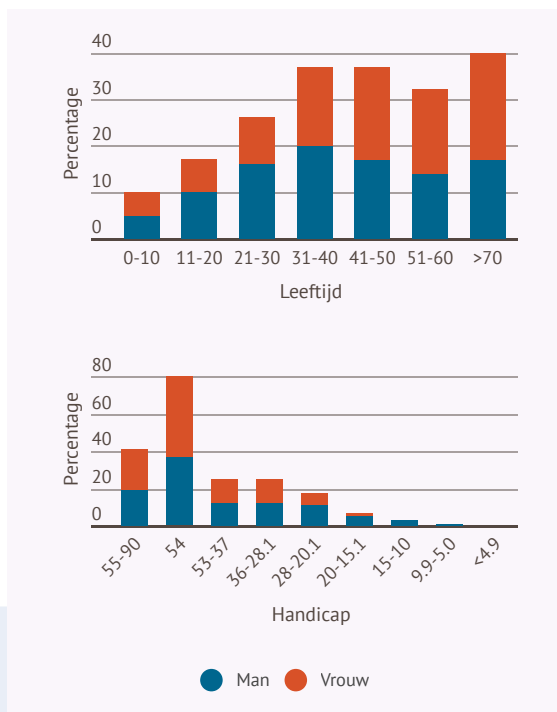
9. Gestopte golfers

Veel golfers die stoppen zijn tussen de 30 en 50 en hebben handicap 54. Hoe beter golfers worden, hoe minder ze afscheid nemen van de sport.

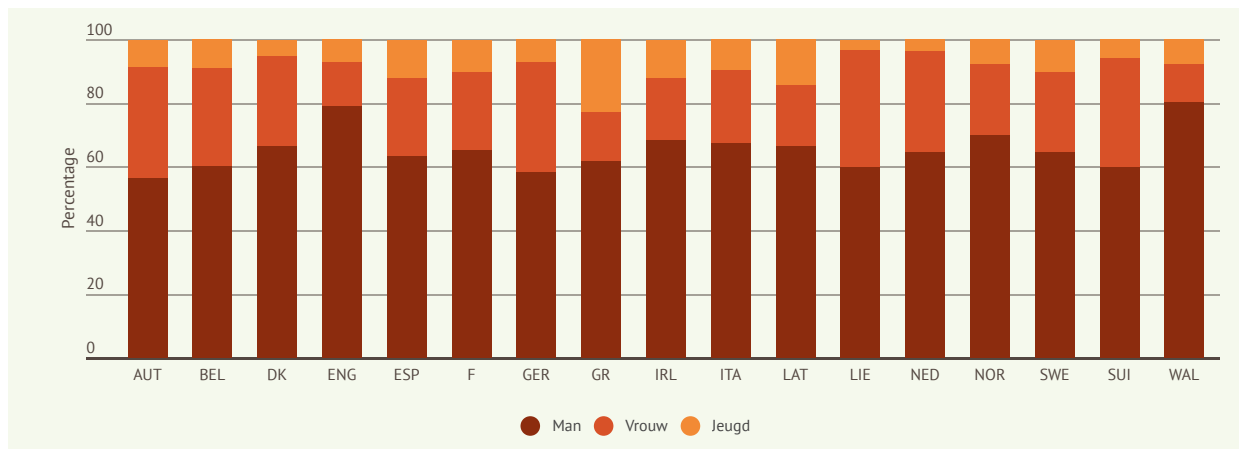
8 • Nieuwe golfers (circa 18.000)

Bron grafieken 8 en 9: NGF

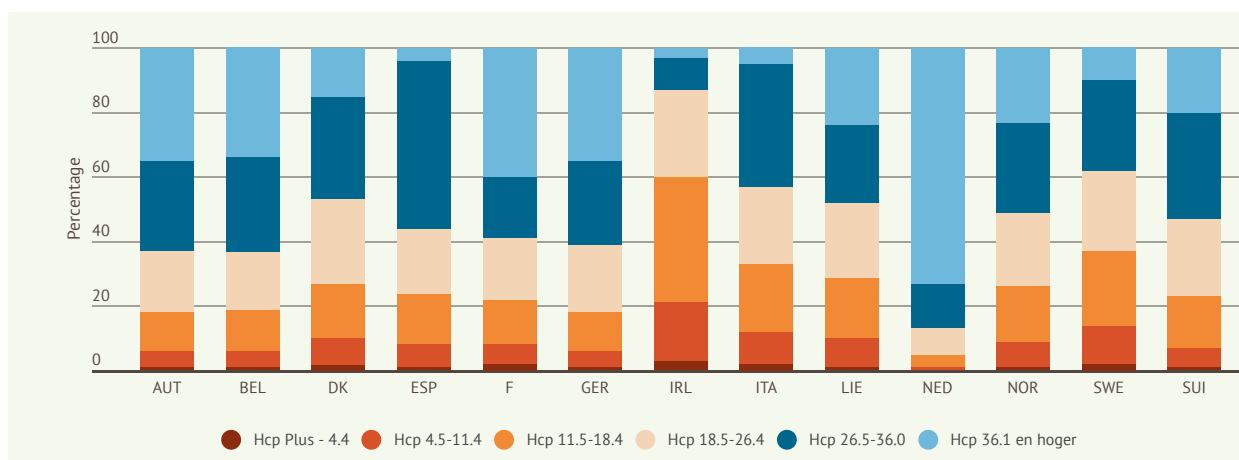
9 • Gestopte golfers (circa 20.000)

Verdeling golfers in Europa

10. Aantal georganiseerde golfers

Nederland kent het een na laagste percentage jeugd golfers in Europa. Wat betreft het percentage golfende vrouwen staat ons land op de 4de plek.

11. Handicaps van georganiseerde golfers

Nederland kent het grootste percentage golfers met een hoge handicap. De doelstelling van de NGF is dan ook om deze groep te activeren.

Bron grafieken 10 en 11: European Golf Benchmarking data 2017, KPMG

7 | Meten is weten

BEZOEKERS VAN [GOLF.NL](http://WWW.GOLF.NL) (WWW.GOLF.NL)

AANTAL SESSIES

3.481.042

UNIEKE BEZOEKERS

1.029.449

PAGINA-WEERGAVEN

7.689.189

GEMIDDELDE SESSIEDUUR

03:35

GOLF.NL APP DOWNLOADS
(eindstand op 31 december: 60.000)

31%

BESTURINGSSYSTEEM
ANDROID

69%

BESTURINGSSYSTEEM IOS

SOCIAL MEDIA

14.030

VIND-IK-LEUKS
OP FACEBOOK

6.980

VOLGERS
OP TWITTER

VERKEERSBRONNEN

30,8%

ZOEKMACHINES

(GOOGLE, BING EN
ANDERE)

24,4%

DIRECT

10,7%

VERWIJZENDE LINKS

15,8%

SOCIAL MEDIA

13,6%

E-MAIL

TOP 3-NIEUWSBERICHTEN

(aantal paginaweergaven)

18.961

**BLAADJE-RAAKT-GOLFBAL-VIER-
STRAFSLAGEN**

17.196

**BETER GOLFEN! INSTRUCTIE JOOST
LUITEN: CONSTATE DRIVES**

12.436

**LUITEN: TWEDE VALDER-
RAMA MASTERS, ACHTER
GARCIA**

Het filmpje van Tom die het opneemt tegen de pro's tijdens het KLM Open werd ruim 90.000 keer bekeken

YOUTUBE: BEST BEKEKEN

Beter Golfen! Instructie Joost Luiten: Constante Drives	22.478
Beter Golfen! Instructie Joost Luiten: Chippen Basis	16.727
Beter Golfen! Instructie Joost Luiten: Perfect Pitchen	14.041
Instructie: de Vries & de Vries #1 Chippen	13.365
Beter Golfen! Instructie Joost Luiten: Plugged Bunker Lie	11.884

FACEBOOK VIDEO: BEST BEKEKEN

GOLF.NL: Beat The Pro KLM Open, The shot seen around the world. Maak kennis met Tom Hendriks	91.872
JOOST LUITEN: No. 1 Shot of the Year - De albatross van Joost Luiten!	48.257
GOLF.NL: Slamdunk Marcel Siem in Hamburg	39.7000.000
JOOST LUITEN: Wat een prestatie van runner-up Joost Luiten in de Andalucia Valderrama Masters!	18.822
GOLF.NL: Hole-in-one! Joost Luiten in PGA Championship. Zijn tweede in iets meer dan een maand!	16.434.000

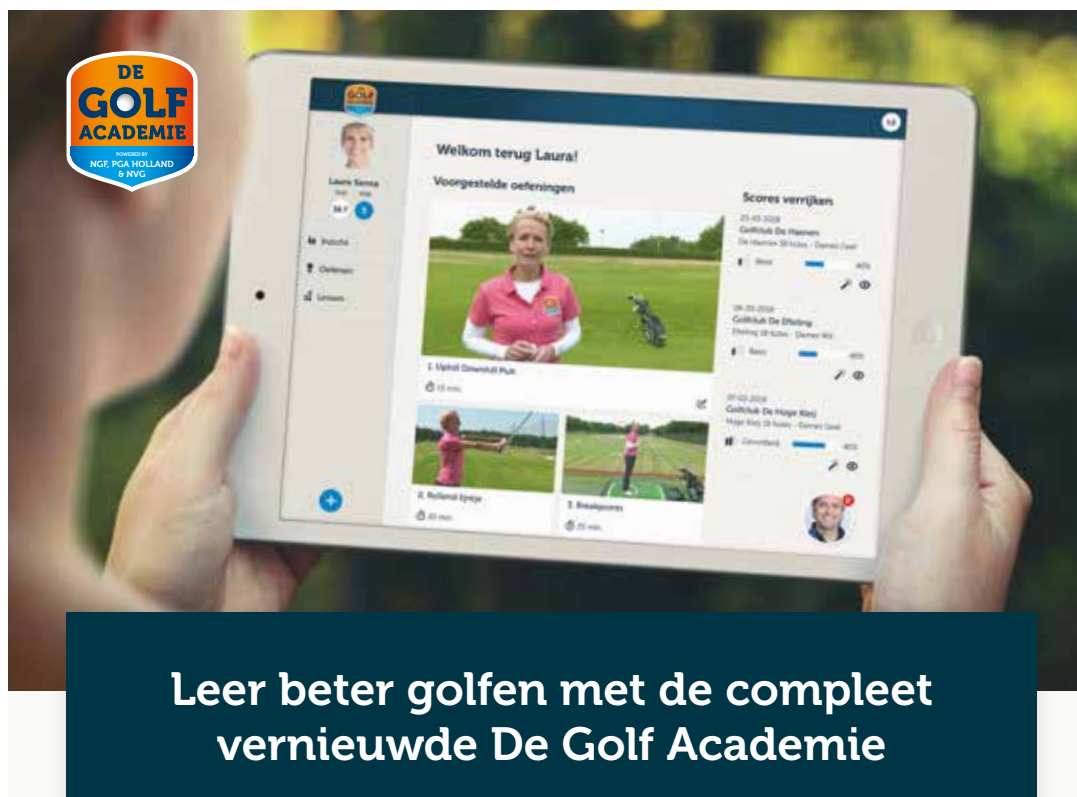
746.689

YOUTUBE VIEWS
TOTAAL

2.757.830

FACEBOOK VIDEO
VIEWS TOTAAL

DEGOLFACADEMIE.NL

(live per mei 2018)

GOLFRAAK.NL

AANTAL SESSIES 17.986	UNIEKE BEZOEKERS 12.045	PAGINA- WEERGAVEN 53.421	GEMIDDELDE SESSIEDUUR 01:40
------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	--

NGFINFORMATIEPLEIN.NL

AANTAL SESSIES 16.349	UNIEKE BEZOEKERS 8.032	PAGINA- WEERGAVEN 79.733	GEMIDDELDE SESSIEDUUR 04:32
------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	--

Nog geen account? Informeer dan bij Daniella Demont, mail naar daniella.demont@ngf.nl

NGF.NL

AANTAL SESSIES 118.664	UNIEKE BEZOEKERS 71.112
PAGINA- WEERGAVEN 308.163	GEMIDDELDE SESSIEDUUR 01:48

(live vanaf juli 2017)

8 | Topgolf

PROFESSIONALS

- ProGolf Tour, Tony Jacklin Open
- 🏆 Robbie van West
- 📍 Prestigia Golf, Casablanca
- 204 (71-67-66 = -12)

- Alps Tour, Red Sea Little Venice Open
- 🏆 Lars van Meijel
- 📍 Sokhna Golf Club, Egypte
- 203 (69-66-68 = -13)

AMATEURS

- Junior Orange Bowl
- 🏆 Jerry Ji
- 📍 Biltmore Golf Course, Miami
- 268 (64-65-69-70 = -16)

- Italiaans Amateur Kampioenschap
- 🏆 1 Romy Meekers, 2 Zhen Bontan (na play-off)
- 📍 Donnafugata Golf Resort & Spa, Sicilië
- 291 (75-73-72-71 = +3)

- European Ladies' Club Trophy
- 🏆 UGC De Pan (Romy Meekers/Zhen Bontan)
- 📍 Golf Club Welten, Slowakije
- 431 (144-148-139 = -1)

LEGENDA

- toernooi
- 🏆 winnaar
- 📍 locatie
- score

Mayka Hooigeboom

9 | Wedstrijduitslagen

Lauren Holmey en Jerry Ji wonnen het NK Strokeplay Junioren

LEGENDA

datum – locatie – formule

M	uitslag meisjes
J	uitslag jongens
D	uitslag dames
H	uitslag heren
DS	dames senioren
HS	heren senioren
A	beste amateur
U	uitslag

KAMPIOENSCHAPPEN

Nationaal Strokeplay Kampioenschap Meisjes en Jongens t/m 18 jaar

25 en 26 mei - GC De Dommel - 54 holes Strokeplay

M	1	Mayka Hoogeboom	212
J	1	Nordin van Tilburg	206

Nationaal Strokeplay Kampioenschap Meisjes en Jongens t/m 12 jaar

3 juni - GC De Haar - 18 holes Strokeplay

M	1	Britt op den Winkel	77
J	1	Kai Leider	73

Nationaal Strokeplay Kampioenschap Junioren/ Trompbeker

3 t/m 5 juni - Noord-Nederlandse G&CC - 72 holes Strokeplay

M	1	Lauren Holmey	292
J	1	Jerry Ji	286

Nationaal Senioren Strokeplay Kampioenschap Dames en Heren

1 en 2 juli - G&CC Crossmoor - 36 holes Strokeplay

D	1	Nan Croockewit	158
H	1	Bart Nolte	149

Nationaal Open Matchplay Heren & Heren Senioren

14 t/m 17 juni - G&CC Geijsteren - Matchplay

H	Robin van Deutekom wint met 2 en 1 van Ruben Wechgelaer
HS	Eric Kruijning wint met 8 en 7 van Sven Muts

Nationaal Strokeplay Kampioenschap Super Senioren Dames en Heren

15 en 16 juni - Hattemse G&CC - 36 holes Strokeplay

D	1	Joke Hehenkamp	156
H	1	Piet Gunning	147

Individueel Europees Amateur Kampioenschap Senioren Dames en Heren

15 t/m 17 juni - GC Schloss Schönborn (Oostenrijk) - 54 holes Strokeplay

D	1	Suzanne Lichtenberg	231
H	1	Markus Frank	218

Nationaal Strokeplay Kampioenschap Meisjes en Jongens t/m 15 jaar

17 juni - GV De Drentsche - 36 holes Strokeplay

M	1	Marloes van den Brink	138
J	1	Benjamin Reuter	141

Nationaal Strokeplay Kampioenschap Dames en Heren

8 t/m 10 juni - Utrechtse GC De Pan - 72 holes Strokeplay

D	1	Zhen Bontan	282
H	1	Berry Jole	209

De beste Super Senioren van 2017: Joke Hehenkamp en Piet Gunning

Nan Croockewit won het NK Senioren

De winnaars Thitikul en Sloman van het Dutch Junior Open

Kennemer Open

24 juni - Kennemer G&CC - 27 holes Strokeplay

S	1	Myrte Eikenaar	107
H	1	Severiano Prins	102

Europees Landen Team Kampioenschap Meisjes

11 t/m 15 juli - St. Laurence Golf (Finland) - Matchplay teams

U	1	Zweden
	6	Nederland

Europees Landen Team Kampioenschap Jongens

11 t/m 15 juli - La Manga Club (Spanje) - Matchplay teams

U	1	Spanje
	10	Nederland

Europees Landen Team Kampioenschap Dames

11 t/m 15 juli - Montado Golf Resort (Portugal) - Matchplay teams

U	1	Zweden
	7	Nederland

Europees Landen Team Kampioenschap Heren - Division 2

11 t/m 15 juli - Zala Springs Golf Resort (Hongarije) - Matchplay teams

U	1	Finland
	3	Nederland (promotie naar Division 1)

International Dutch Senior Open

6 t/m 8 juli - Koninklijke Haagsche G&CC - 54 holes Strokeplay

D	1	Isabelle Dumont	235
H	1	Pieter van Steenberghe	226

Dutch Junior Open

19 t/m 22 juli - Noord-Brabantsche GC Toxandria - 72 holes Strokeplay

M	1	Atthaya Thitikul	268
J	1	Thomas Sloman	275

Individueel Europees Amateur Kampioenschap
Dames

26 t/m 29 juli - GC de Lausanne (Zwitserland) - 72 holes
Strokeplay

U 1 Agathe Laisne (Frankrijk)

Nationaal Matchplay Kampioenschap Senioren
Dames en Heren

4 t/m 6 augustus - G&CC Hoenshuis - Matchplay

D Renee de Ruijter wint met 5 en 3 van Kristine ten
Doesschate

H Diderik Ankersmit wint met 3 en 2 van Marco van
den Broek

Nationaal Matchplay Kampioenschap Dames en
Heren

5 t/m 7 augustus - VGC Het Rijk van Nijmegen -
Matchplay

D Pasqualle Coffa wint met 5 en 3 van Jennifer
Sepers

H Davey Porsius wint met 5 en 4 van Bas Slungers

Individueel Europees Amateur Kampioenschap
Heren

28 juni t/m 1 juli - Walton Heath GC (Engeland) - 72
holes Strokeplay

U 1 Alfie Plant (Engeland) 273 (play-off)

Dutch Amateur Championship

12 t/m 14 augustus - Eindhovensche Golf - 72 holes
Strokeplay

D 1 Pasqualle Coffa 287

H 1 Lars Keunen 271

Nationaal Kampioenschap voor golfers met een
fysieke beperking

27 mei - GV De Batouwe - 18 holes Strokeplay

D 1 Marcella Neggers 83

H 1 Willem-Aart Vlug 84

Pasqualle Coffa (midden) wint het Dutch Amateur, Zhen Bontan (links) en Romy `Meekers (rechts) zijn 2^{de}

Nordin van Tilburg wint het NK Strokeplay, Felix van Dijk wordt 2^{de}

Het ELTK-meisjesteam werd 7^{de}

Osther en Meekers winnen het Nationaal Open

De pro's winnen van de amateurs in de Eschauzier Cup

Nationaal Kampioenschap Matchplay Junioren t/m 21 jaar

17 en 18 augustus - GC Cromstrijen - Matchplay

- M** Anouk Sohier wint met 1 up van Romy Meekers
- J** Felix van Dijk wint met 1 up van Koen Kouwenaar

Nationaal Kampioenschap Foursome Dames en Heren
26 en 27 augustus - Koninklijke Haagsche G&CC - Foursome Matchplay

- D 1** Elise Boehmer en Giulia van den Berg winnen met 6 en 4 van Barbara Kerdel en Danique Stokmans
- H 1** Benjamin Reuter en Tim van de Steen winnen met 6 en 4 van Jeroen Schouten en Pieter Bijnen

Nationaal Open Dames en Heren

6 t/m 9 september - Goyer GC - 72 holes Strokeplay

- D 1** Romy Meekers (am) 292
- H 1** Fernand Osther 280

Europees Landen Team Kampioenschap Dames Senioren

5 t/m 9 september - Golf Resort Skalica (Slowakije) - Matchplay teams

- U 1** Engeland
- 6** Nederland

Europees Landen Team Kampioenschap Heren Senioren

5 t/m 9 september - PGA Sweden National (Zweden) - Matchplay teams

- U 1** Schotland
- 14** Nederland

Nationaal Kampioenschap Four Ball-Better Ball Heren
3 september - Amsterdamse GC

- U** Job Jan Simmelink en Bas Post (GC Grevelingenhout) 135 pnt

Nationaal Senioren Mixed Foursome Kampioenschap
29 en 30 augustus - Leeuwarder GC De Groene Ster - 36 holes Strokeplay

- U 1** Lineke Pluimgraaff en Ed van 't Westende 155

KLM Open

14 t/m 17 september - The Dutch - 72 holes Strokeplay

- U 1** Romain Wattel 269
- A 107** Jerry Ji 146 (MC)

Nationaal Kampioenschap Mid Amateur

23 september - GC Stippelberg - 36 holes Strokeplay

- D 1** Myrte Eikenaar 70
- H 1** Alex van Gelderen 74

GC de Pan werd landskampioen bij de dames

GC Houtrak werd landskampioen bij de heren

Nationaal Kampioenschap Par-3 Dames en Heren
24 september - GC Spandersbosch - 36 holes Strokeplay

D	1	Lizzy Peeters	113
H	1	Remco Zinken	105

OVERIGE WEDSTRIJDEN

Nederlands Scholen Team Kampioenschap
19 maart - GC Broekpolder - 18 holes Strokeplay Four Ball-Better Ball

U	1	Thorbecke, Rotterdam
----------	----------	----------------------

Openingswedstrijd voor golfers met een fysieke beperking

13 mei - Haagse GV Leeuwenbergh - 18 holes Strokeplay

D	1	Marcella Neggers	74
H	1	Levi Verwoert	78

Vier Landen Boys

11 t/m 13 april - Prestatyn GC (Wales) - Matchplay

U	1	Ierland
	2	Engeland
	3	Nederland
	4	Wales

1° NGF Maandbeker

16 april - GC De Scherpenbergh - 18 holes Strokeplay

D	1	Zhen Bontan	66
H	1	Liam ter Horst	55

Voorjaarswedstrijd Dames en Heren

26 april - Noordwijkse GC - 36 holes Strokeplay

D	1	Mayka Hoogeboom	147
H	1	Jerry Ji	142

2° NGF Maandbeker

28 april - GC Welderen - 18 holes Strokeplay

D	1	Leonie Richter	77
H	1	Ayden Verdonk	71

Openingswedstrijd Senioren Dames en Heren

3 mei - GC Heelsum - 18 holes Strokeplay

D	1	Kristine ten Doesschate	75
H	1	Pieter van Steenberghe	72

Heren Senioren Four Ball-Better Ball

18 mei - GC De Dommel - 18 holes Stableford

U	1	Jan Vromans en Pedro van de Kerkhof (G&CCde Tongelreep)	44 pnt
----------	----------	--	--------

Finale Hoofdklasse Competitie Dames en Heren

20 en 21 mei - Drentse GC De Gelpenberg

D	Landskampioen Utrechtse GC De Pan
H	Landskampioen GC Houtrak

3° NGF Maandbeker

29 juli - Sallandsche GC De Hoek - 18 holes Strokeplay

D	1	Danique Stokmans	72
H	1	Ayden Verdonk	71

Nederland wint begin oktober het Vier Landen Jeugd t/m 16 jaar

Eschauzier Cup

31 juli en 1 augustus - Keppelse GC - Matchplay

U De professionals winnen van de amateurs (10-6)

4e NGF Maandbeker

15 augustus - GC Anderstein - 18 holes Strokeplay

D 1 Zhen Bontan 74

H 1 Frank van Hoof 70

Dames Senioren Four Ball-Better Ball

22 augustus - Noord-Brabantsche GC Toxandria - 18 holes Stableford

U 1 Nan Croockewit en Sandra van Rinkhuizen (Hilversumsche GC) 45 pnt

Slotwedstrijd Senioren Dames en Heren

30 september - GC Grevelingenhout - 18 holes Strokeplay

D 1 Kristine ten Doesschate 72

H 1 Bart Nolte 75

Slotwedstrijd voor golfers met een fysieke beperking

7 oktober - GV Het Woold - 18 holes Strokeplay

D 1 Mari Berkers 83

H 1 Jurgen Boon 92

Vier Landen Jeugd t/m 16 jaar

7 en 8 oktober - De Purmer - Matchplay

U 1 Nederland

2 Zwitserland

3 België

4 Finland

België-Nederland Jeugd t/m 12 jaar

14 en 15 oktober - Royal Zoute(België) - Matchplay

U Nederland wint (10,5-9,5)

Mevrouw Swanebeker

8 oktober - GC De Dommel - 18 holes Strokeplay

U 1 Noa van Beek 74

Finale Familietoernooi

8 oktober - De Nunspeetse - 18 holes Greensome Stableford

U 1 Albert-Jan van der Wal en Rick Huisman (GC De Haenen) 33

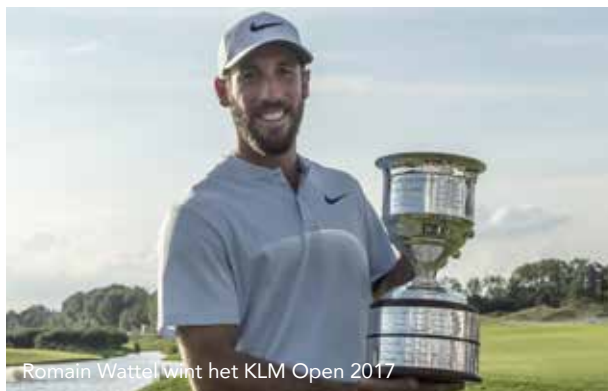
Nederland- België Senioren

13 en 14 oktober - GC Maastricht - Matchplay

U België wint (14-10)

Zhen Bontan

Romain Wattel wint het KLM Open 2017

Nederland-België Dames en Heren

21 en 22 oktober - GC Bleijenbeek - Matchplay

U België wint (13,5-10,5)

Finale Arendsen de Wolfftrofee

15 oktober - GV De Peelse Golf - 18 holes Mixed Greensome

U 1 Echtpaar Schönberger (GV De Peelse Golf)
42 pnt

Finale Junior Ranking

29 oktober - Best G&CC - 36 holes Strokeplay

M 1 Zhen Bontan 76

J 1 Koen Kouwenaar 72

PUNTENKLASSEMENT

NGF Amateur Ranking (in punten)

UITSLAG MEISJES

1	Zhen Bontan	3.584
2	Noa van Beek	3.100
3	Lauren Holmey	3.096
4	Romy Meekers	2.872
5	Daphne van Son	2.592

UITSLAG DAMES

1	Romy Meekers	7.340
2	Zhen Bontan	7.057

3	Pasqualle Coffa	6.700
4	Myrte Eikenaar	5.136
5	Anoek Sohier	4.590

UITSLAG DAMES SENIOREN

1	Kristine ten Doesschate	4.900
2	Nan Croockewit	4.500
3	Tita McCart	3.700
4	Marina van Erp	3.200
5	Renee de Ruijter	2.500

UITSLAG JONGENS

1	Nordin van Tilburg	3.880
2	Jerry Ji	3.841
3	Koen Kouwenaar	3.729
4	Felix van Dijk	3.062
5	Tim van der Steen	2.920

UITSLAG HEREN

1	Stan Kraai	5.014
2	Davey Porsius	4.294
3	Lars Keunen	4.138
4	Kiet van der Weele	3.554
5	Vince van Veen	3.491

UITSLAG HEREN SENIOREN

1	Diderik Ankersmit	8.000
2	Bart Nolte	6.750
3	Pieter van Steenbergem	6.000
4	Marco van den Broek	3.060
5	Cor Fidder	2.033

10 | Bestuur en Commissies

BESTUUR

In het verenigingsjaar 2017 was het bestuur als volgt samengesteld:

W.P. Zelsmann
president

Mevr. J.G.M. van Rhijn
vicepresident
(tot 06-05-2017)

Mevr. C.E. Visser
penningmeester
(01-05-2017)

Mevr. C.M.G. Huyskes-van Doorne
(vanaf 25-11-2017)

R.J.M. Kooloos
(vanaf 06-05-2017)

J.E. Kuipers
vicepresident

A.E. Levi

D.J.H. Prins

Mevr. E. Weima

COMMISSIES

De Commissies waren in het verenigingsjaar 2017 als volgt samengesteld:

Commissie van Beroep

Mevr. M.L.J.C. van Emden-Geenen, voorzitter
I.M. Jebbink
S.P. Onnes
J.K. van Soest

Tuchtcommissie

Mevr. J.Y van de Kraats, voorzitter
M.J.E. L. Delissen
R.E.F. Huijgen
M.P.A. L'Herminez
H.A. Lie
J.P.H. Six

Commissie Erfgoed

M.A.J. Eijkman, voorzitter
M. Aberkrom (vanaf 04-12-2017)
I.S. Forrester
A. Janmaat
C.H. Knol
W.A. Mock
D. Smit

Commissie Begeleiding en Advies

J.J.M. van Moorsel, voorzitter
J.A. Boerdonk
H.J. Buman (tot 31-12-2017)
D. de longh
Mevr. T.A. Kroes-Brak
H. Langevoort
Mevr. W.M. Lemmens
Mevr. G.F.B. van der Mast-Berghs

AFDELING SPORT

Wedstrijdcommissie

G.A.O. Teekman, voorzitter
D. Biesheuvel
R.A.L. Bom
H.H. Kleuver (vanaf 08-11-2017)
A. Kremer (vanaf 08-11-2017)
J.R. van Luik (tot 09-11-2017)
E. van Mieghem
T. den Tex
M.P.L.M. Zegers

Commissie Competitie

P.W.J. Duijvestein, voorzitter

Mevr. F.P. Dresselhuys-Doeleman
Mevr. E.L.C. van Ewijk
H.W. Scholten

Commissie Senioren (opgeheven per 01-06-2017)

A.W. van Kasteel (tot 01-06-2017)
H.W. Wegewijs (tot 01-06-2017)

Commissie Jeugd (opgeheven 01-06-2017)

Mevr. E.J.C. Eijkemans (tot 01-06-2017)
W. Giesen (tot 01-06-2017)
H.J.B.C. Maas (tot 01-06-2017)
W.J.J.M. Scholtes (tot 01-06-2017)

Toetsingscommissie

R. van Elderen, voorzitter
C.A. Buitelaar
F.A. Mol (vanaf 01-01-2017)
H.J. Peters
W. Voskamp

AFDELING SPEL

Handicap- en Regelcommissie

J. Visser, voorzitter
Mevr. E. Crabbendam
W. Haandrikman
H. Langevoort (vanaf 31-01-2017)
J.J.H. Simmelink
Mevr. M.A. Wolters

Regiocommissarissen

H. Langevoort
Mevr. W.M. Lemmens
Mevr. G.F.B. van der Mast-Berghs

Referees

D. Biesheuvel
R.A.L. Bom
Mevr. E. Crabbendam
M. Ey

Referee Ingeborg Slikker met Chris Wood tijdens het KLM Open

R. Failé jr.
 W. Haandrikman (vanaf 18-03-2017)
 A. Kremer (vanaf 18-03-2017)
 J.E. Kuipers
 G. van Lierop
 J.R. van Luik (tot 08-11-2017)
 E. van Mieghem
 J.J.H. Simmelink
 Mevr. I.P. Slikker
 A.H.M. van den Steenhoven
 S. Stet
 G.A.O. Teekman
 T. den Tex
 Mevr. C.M. van der Vegt-Brautigam (tot 22-07-2017)
 J. Visser
 Mevr. J.T. van der Werf
 Mevr. M. Wolters
 M.P.L.M. Zegers

Commissie Course Rating

J.W. Resink, voorzitter
 V.T.J. Coenen (tot 01-11-2017)
 H. Derksen
 C. Fung-A-You
 J. Goudsmit
 P.C.J. Hillen (vanaf 01-11-2017)

AFDELING ONTWIKKELING GOLF

Commissie Duurzaam!Golf

Mevr. J.G.M. van Rhijn, voorzitter (tot 26-04-2017)
 T.F. de Zwaan, voorzitter (vanaf 26-04-2017)
 H.J.A. Beenackers
 Th. Bestebroer
 H.A. Jenner
 Mevr. P. Rijks (tot 15-11-2017)
 Mevr. A.M. Vliegenthart

GOLFRAAK.NL

RAAK! vandaag

*Ben jij het
nieuwe
golf
talent?*

Deelname op eigen risico.

11 | Financeel overzicht

De NGF (geconsolideerd) sloot het boekjaar 2017 af met een positief resultaat van ruim € 129K. De inkomsten laten in 2017 weinig grote verrassingen zien. Het aantal golfers is opnieuw licht gedaald (-1%). In totaal zijn de baten via de Leden en de Stichting Golfsport circa € 35K hoger dan begroot. De post subsidies is € 85K hoger dan begroot. Het betreft hier voor € 75K een bijdrage van NOC*NSF voor Anne van Dam, die bij het opstellen van de begroting nog niet bekend was, maar waartegenover even grote kosten staan. De verwachting is dat in 2018 de inkomsten uit golfers, subsidie en sponsors ongeveer dezelfde ontwikkeling laten zien als in 2017.

Er is in 2017 ruim € 70K minder uitgegeven dan begroot. Een deel betreft kosten die naar 2018 zijn doorgeschoven. De voornaamste post is de begrote kosten voor een onderzoek naar de economische, sociaal-maatschappelijke en ecologische waarde van golf (€ 55K).

Het afgelopen jaar is geïnvesteerd in de speerpunten uit het beleidspaln Jeugd & Familie, Sportief Beleid, Duurzaam beheer en Topgolf. Daarnaast vergen de ICT-omgeving, het projectmanagement daarvan en de ontwikkeling van diverse platformen en apps steeds meer tijd en financiële middelen. Dit zal in 2018 niet veel anders zijn. Het personeelsbestand van de NGF is eind 2017 nagenoeg gelijk aan eind 2016. De verwachting is dat er 1 tot maximaal 2 fte bijkomen in 2018 voor Marketing & Communicatie en Duurzaam

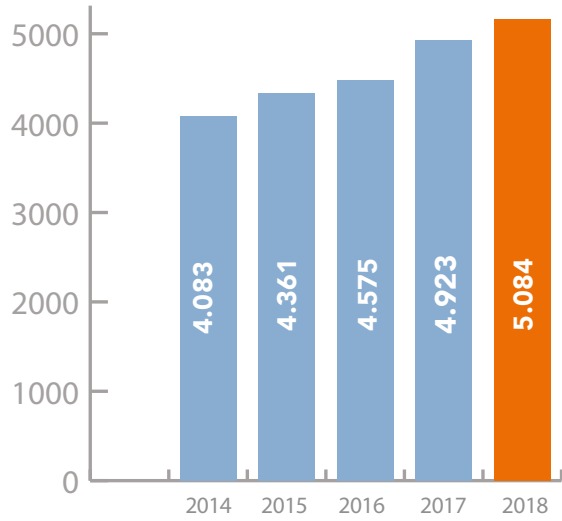
beheer. Eind 2017 is de NGF in haar nieuwe kantoor getrokken. Het bestuur verwacht eind 2018 daarvan de eerste kostenbesparingen te zien. In 2018 wordt ook geld en tijd geïnvesteerd om te onderzoeken hoe er door de samenwerking extra omzet gegeneerd kan worden.

Risico's en onzekerheden

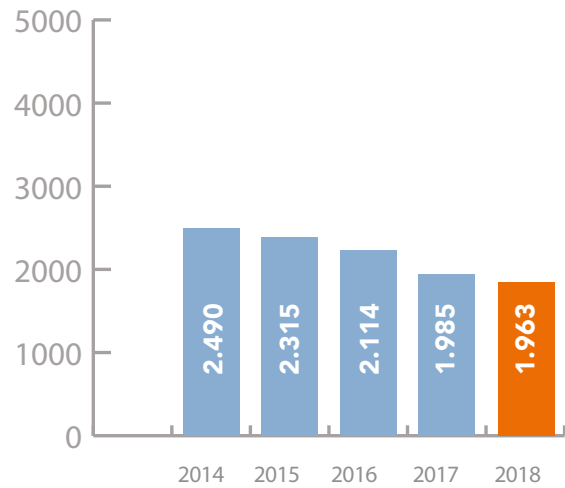
Met een liquide eigen vermogen van € 4,7 miljoen (exclusief resultaat 2017) per 31 december 2017 kan de NGF grote operationele tegenvallers opvangen. Op voorstel van de penningmeester besloot het bestuur van de NGF dat 50% van het jaarlijkse kostenniveau de norm is voor de minimale hoogte van het eigen vermogen. Aan deze norm is eind 2017 voldaan. Derhalve stelt de penningmeester voor om het enkelvoudige resultaat van € 144K in een bestemmingsreserve voor 2018 uit te geven kosten op te nemen. De hiervoor aangemerkte kosten betreffen het bovengenoemd onderzoek (€ 55K), kosten in relatie tot de aanpassing van het huidige GEO-platform (€ 35K) en kosten voor de inkoop van projectmanagement-ondersteuning voor IT-projecten (€ 54K). Ten aanzien van de inkomsten ziet het bestuur voor 2018 geen specifieke risico's anders dan normaal. Ten aanzien van de kosten ziet het bestuur ook geen grote risico's. Mede doordat de NGF in noodgevallen - misschien met enige vertraging - flexibel kan zijn. Het bestuur is tevreden met het financiële resultaat over 2017 en verwacht voor 2018 vooralsnog geen grote afwijkingen van het voorziene resultaat van € 0.

BATEN 2017

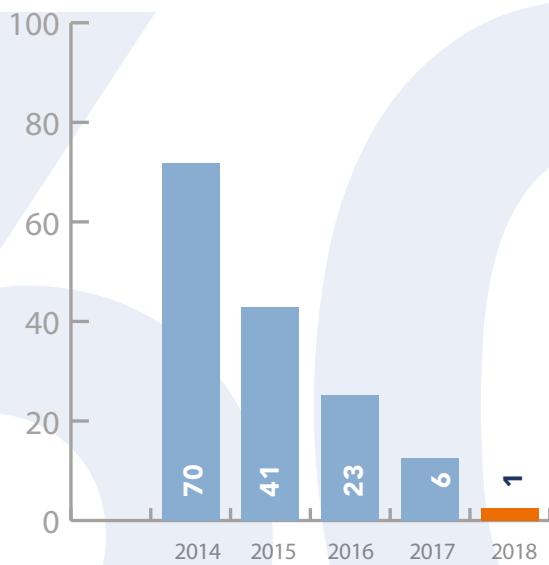
Contributie Leden

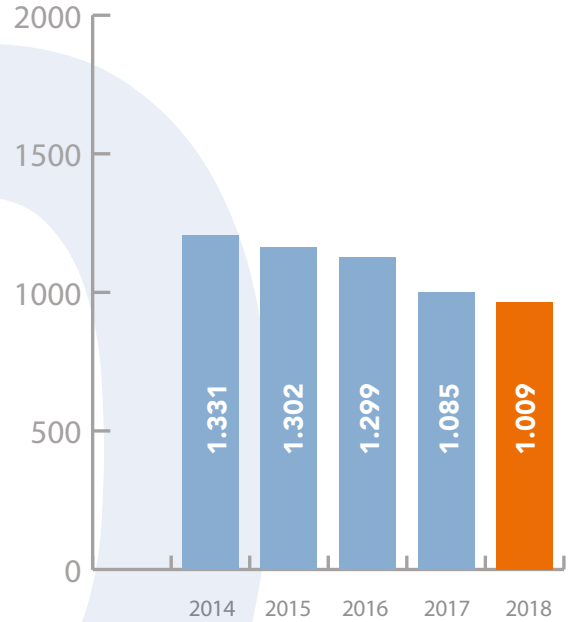
Bijdrage vrije golfers

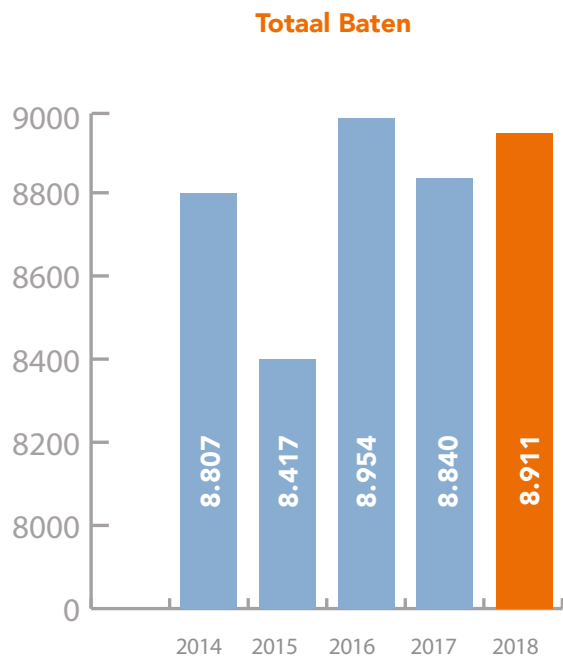
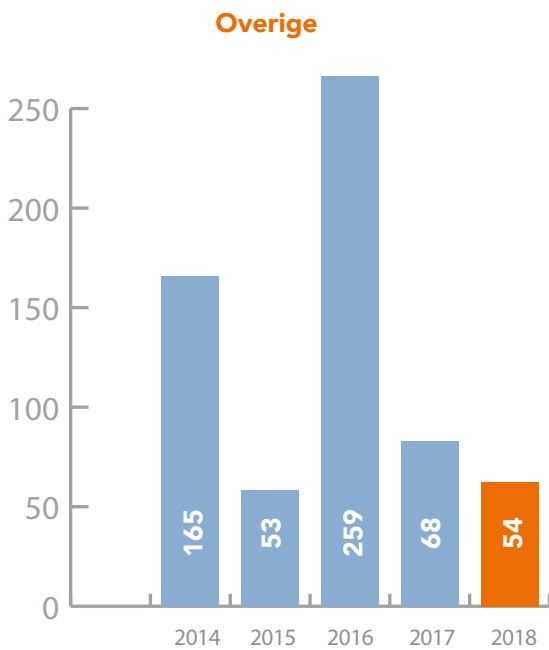
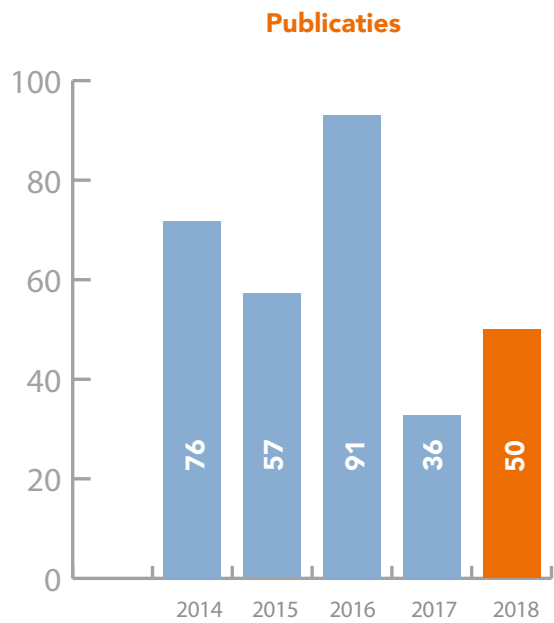
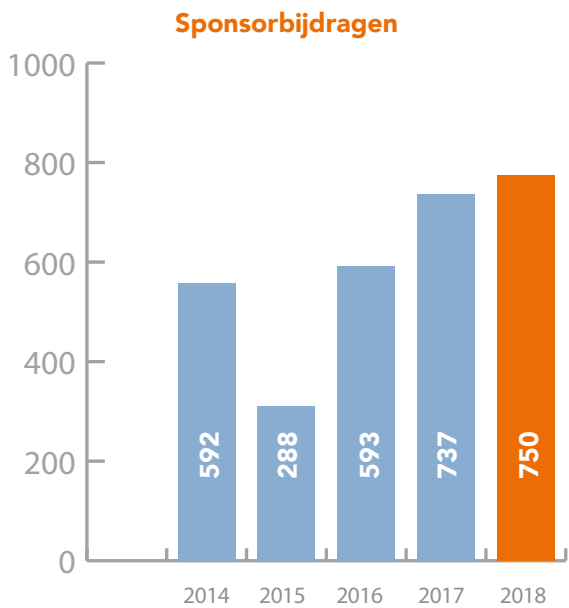

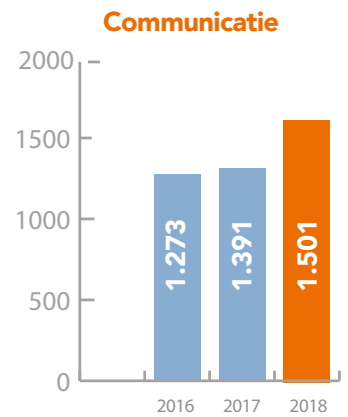
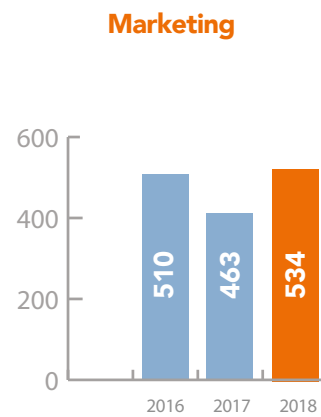
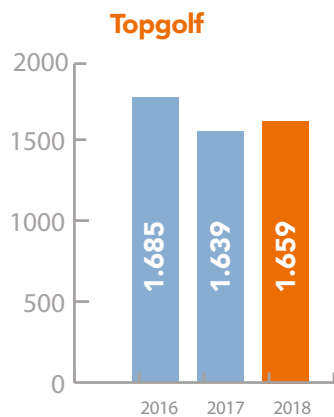
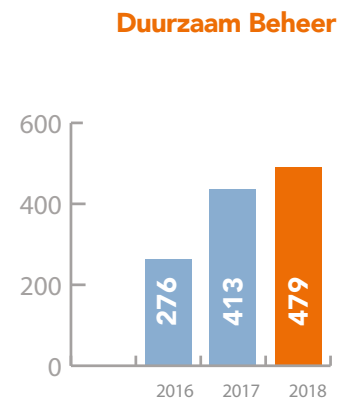
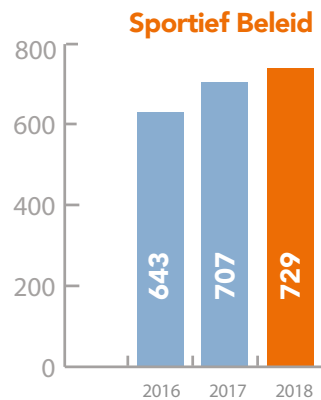
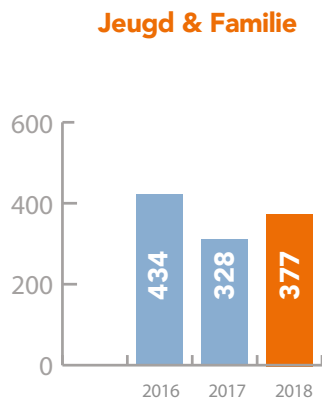
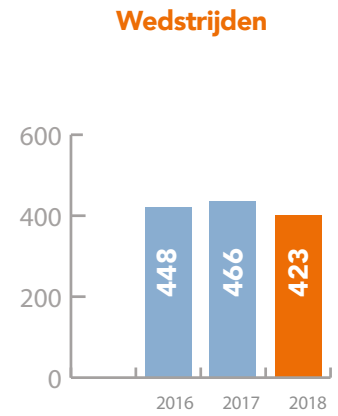
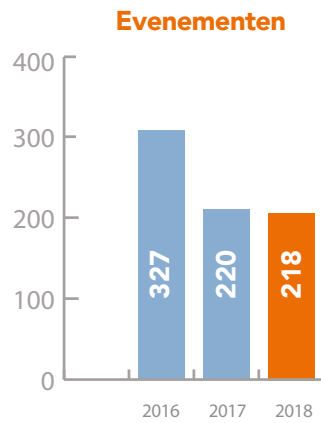
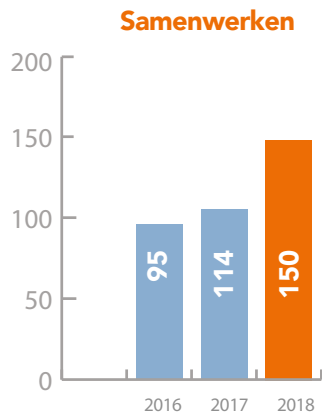
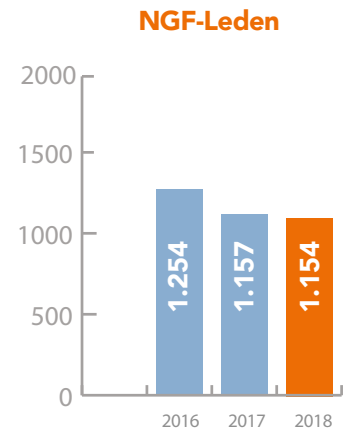
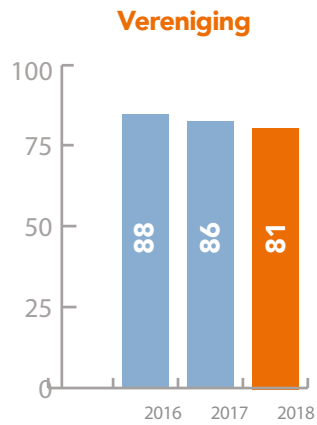
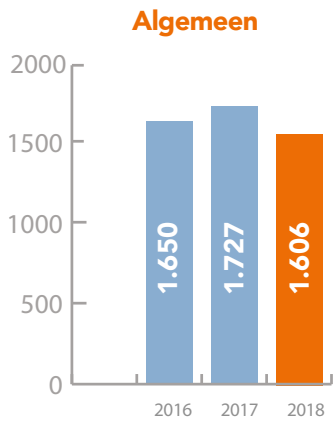
Rente

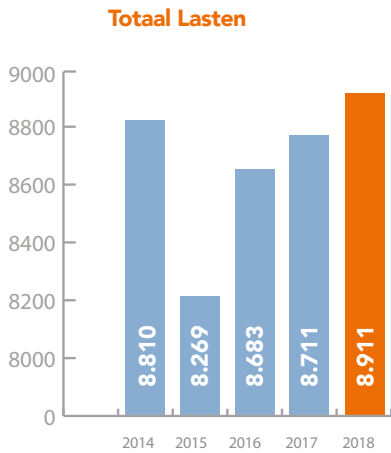

Subsidies

Geconsolideerde balans per 31 december 2017

(na voorstel resultaatbestemming, bedragen maal € 1.000)

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2016
Vaste activa		
Immateriële vaste activa [1]	176	141
Materiële vaste activa [2]	638	97
Voorraden [3]	59	67
Vlottende activa		
Debiteuren [4]	940	343
Vorderingen op groepsmaatschappijen [5]	89	47
Overige Vorderingen [6]	431	282
Liquide middelen [7]	5.228	6.181
Totaal	7.561	7.158

PASSIVA	31-12-2017	31-12-2016
Eigen vermogen		
Algemene Reserve [8]	4.728	4.728
Bestemmingsreserves [9]	420	291
Voorzieningen [10]	47	42
Kortlopende schulden [11]	2.366	2.097
Totaal	7.561	7.158

Geconsolideerde staat van Baten en Lasten over 2017 en 2016; begroting 2017 en 2018

(bedragen maal € 1.000)

BATEN [12]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
Contributie Leden, handicapregistratie, golfbaanpermissie	4.868	4.897	4.528	5.031
Contributie Jeugdclub	2	0	3	0
Contributie niet-homeclub	53	43	44	53
Bijdragen vrije golfers	1.982	1.927	2.106	1.957
Bijdragen Geassocieerden	3	6	8	6
Bankrente	6	10	23	1
Subsidies	1.085	1.000	1.299	1.009
Sponsorinkomsten	737	745	593	750
Publicaties	36	70	91	50
Overige inkomsten	68	86	259	54
TOTAAL BATEN	8.840	8.784	8.954	8.911
LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
ALGEMEEN				
Algemeen Personeelskosten	387	401	388	248
Algemeen Verzekeringskosten personeel	10	35	15	20
Algemeen Vervoerskosten	198	218	217	210
Algemeen Overige personeelskosten	43	47	55	51
Algemeen Huisvesting	200	196	162	202
Algemeen Kantoor	190	208	264	180
Algemeen Automatisering	203	108	123	150
Algemeen Afschrijving	171	215	118	200
Algemeen Drukwerk	17	19	11	14
Algemeen Accountantskosten	34	24	29	25
Algemeen Juridische kosten	87	67	83	67
Algemeen Advieskosten	32	10	34	75
Algemeen Lidmaatschappen	140	136	133	149
Algemeen Reiskosten	15	13	18	15
TOTAAL ALGEMEEN	1.727	1.697	1.650	1.606
VERENIGING				
Verenigingskosten Algemene Ledenvergadering	19	22	21	22
Verenigingskosten Bestuur	13	10	13	13
Verenigingskosten Commissies	54	59	54	46
TOTAAL VERENIGING	86	91	88	81

LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
NGF-LEDEN				
Kosten NGF-Leden Personeelskosten	229	298	283	266
Kosten NGF-Leden Bijeenkomsten	12	17	7	10
Kosten NGF-Leden Ledenadministratie	451	383	423	405
Kosten NGF-Leden Software Ledenadministratie	144	116	156	150
Kosten NGF-Leden Verzekeringen	106	105	106	106
Kosten NGF-Leden Informatievoorziening	77	50	92	80
Kosten NGF-Leden Opleidingen	30	46	93	42
Kosten NGF-Leden Committed to	48	73	56	70
Kosten NGF-Leden NGF Zakelijk	60	70	38	25
TOTAAL NGF-LEDEN	1.157	1.158	1.254	1.154
SAMENWERKINGEN				
Samenwerkingen PGA Holland	51	40	40	50
Samenwerkingen NVG	63	50	55	60
Samenwerkingen NGA en overig	0	0	0	0
Samenwerkingen DeWeerelt van Sport	0	0	0	40
TOTAAL SAMENWERKINGEN	114	90	95	150
EVENEMENTEN				
Evenementen Personeelskosten	65	58	68	60
Evenementen KLM Open	81	71	176	71
Evenementen ING Golfweek	17	25	37	16
Evenementen Olympische Spelen	0	0	0	0
Evenementen Golf Awards	51	36	38	36
Evenementen Diversen	6	0	8	35
TOTAAL EVENEMENTEN	220	190	327	218
WEDSTRIJDEN				
Wedstrijden Personeelskosten	105	97	99	105
Wedstrijden Prijzen(gelden)	123	105	145	108
Wedstrijden Reis- en verblijfkosten	66	53	57	53
Wedstrijden Baanvergoedingen	126	108	113	116
Wedstrijden Kleding	30	43	28	25
Wedstrijden Gehandicaptengolf	10	9	5	11
Wedstrijden Diversen	6	5	1	5
TOTAAL WEDSTRIJDEN	466	420	448	423

LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
JEUGD & FAMILIE				
Jeugd & Familie Personeelskosten	144	156	165	179
Jeugd & Familie Familietoernooi	20	10	15	15
Jeugd & Familie RAAK!				
digitaal platform en administratie	8	18	41	11
Jeugd & Familie RAAK! materialen	36	12	50	24
Jeugd & Familie RAAK! campagnes	6	15	18	8
Jeugd & Familie RAAK! evenementen	113	170	71	114
Jeugd & Familie RAAK! diversen	1	10	74	26
TOTAAL JEUGD & FAMILIE	328	391	434	377
SPORTIEF BELEID				
Sportief Beleid Personeelskosten	615	594	582	609
Sportief Beleid De Golf Academie on tour	35	50	0	35
Sportief Beleid De Golf Academie online	44	40	45	40
Sportief Beleid Committed to-programma's	0	0	0	0
Sportief Beleid Gehandicaptengolf	8	20	16	20
Sportief Beleid Diversen	5	0	0	25
TOTAAL SPORTIEF BELEID	707	704	643	729
DUURZAAM BEHEER				
Duurzaam Beheer Personeelskosten	190	178	171	199
Duurzaam Beheer GEO	94	89	74	93
Duurzaam Beheer Informatievoorziening	7	22	14	20
Duurzaam Beheer Vogels	1	10	4	5
Duurzaam Beheer Green Deal	28	55	2	30
Duurzaam Beheer DTRF	58	90	3	78
Duurzaam Beheer Vewin/VBN/NMF	10	10	7	8
Duurzaam Beheer Golfalliantie	14	15	0	15
Duurzaam Beheer Diversen	11	6	1	31
TOTAAL DUURZAAM BEHEER	413	475	276	479
TOPGOLF				
Topgolf Personeelskosten	198	201	244	216
Topgolf Coaching B- en C-selectie	190	213	87	201
Topgolf Coaching Oranje Heren	136	136	30	127
Topgolf Coaching Oranje Dames	172	179	30	170
Topgolf Coaching overig	145	145	402	140
Topgolf Mentale coaching	8	10	10	10

LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
Topgolf Fysieke coaching	28	40	9	30
Topgolf Performance coaching	0	0	0	0
Topgolf Opleiding coaches	59	80	75	56
Topgolf Reis- en communicatiekosten coaches	48	47	45	50
Topgolf Trainingen Nederland en buitenland	242	341	282	235
Topgolf Toernooien buitenland	129	121	165	123
Topgolf WK	0	0	30	30
Topgolf ELTK	48	49	57	49
Topgolf IEAK	10	14	21	12
Topgolf Materialen spelers	10	5	5	5
Topgolf Medische ondersteuning	13	8	8	15
Topgolf Ondersteuning professionals	104	25	82	100
Topgolf Senioren	64	45	56	60
Topgolf Gehandicapten	35	30	47	30
TOTAAL TOPGOLF	1.639	1.689	1.685	1.659
MARKETING				
Marketing Personeelskosten	108	113	108	183
Marketing Sponsorkosten	251	248	353	233
Marketing Wervingskosten	15	26	0	10
Marketing Fairwaystrokes	58	15	49	15
Marketing Inhuur derden	28	80	0	60
Marketing Diversen	3	6	0	33
TOTAAL MARKETING	463	488	510	534
COMMUNICATIE				
Communicatie Personeelskosten	183	176	140	282
Communicatie Campagnekosten	58	80	0	80
Communicatie GOLF.NL personeelskosten	179	212	192	201
Communicatie GOLF.NL online	269	250	939	400
Communicatie GOLF.NL Magazine	373	350	0	375
Communicatie GOLF.NL Weekly	306	283	0	143
Communicatie Diversen	23	40	2	20
TOTAAL COMMUNICATIE	1.391	1.391	1.273	1.501
TOTAAL LASTEN	8.711	8.784	8.683	8.911
RESULTAAT	129	0	271	0

HOOFDSPONSOR VAN HET NEDERLANDSE GOLF

COLOFON

Het Jaarverslag 2017 is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie te Utrecht.

REDACTIE

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie
(Daniëlla Demont, Mari Trini Hermoso,
Gerard Louter, Frank Mulders, Maarten
Voermans, Karianne van der Zant) en
Jan Kees van der Velden.

VORMGEVING

Saskia van Geijlswijk

FOTOGRAFIE

Tim Buitenhuis, Ronald Speijer, Koen Suyk,
Golfsupport.nl

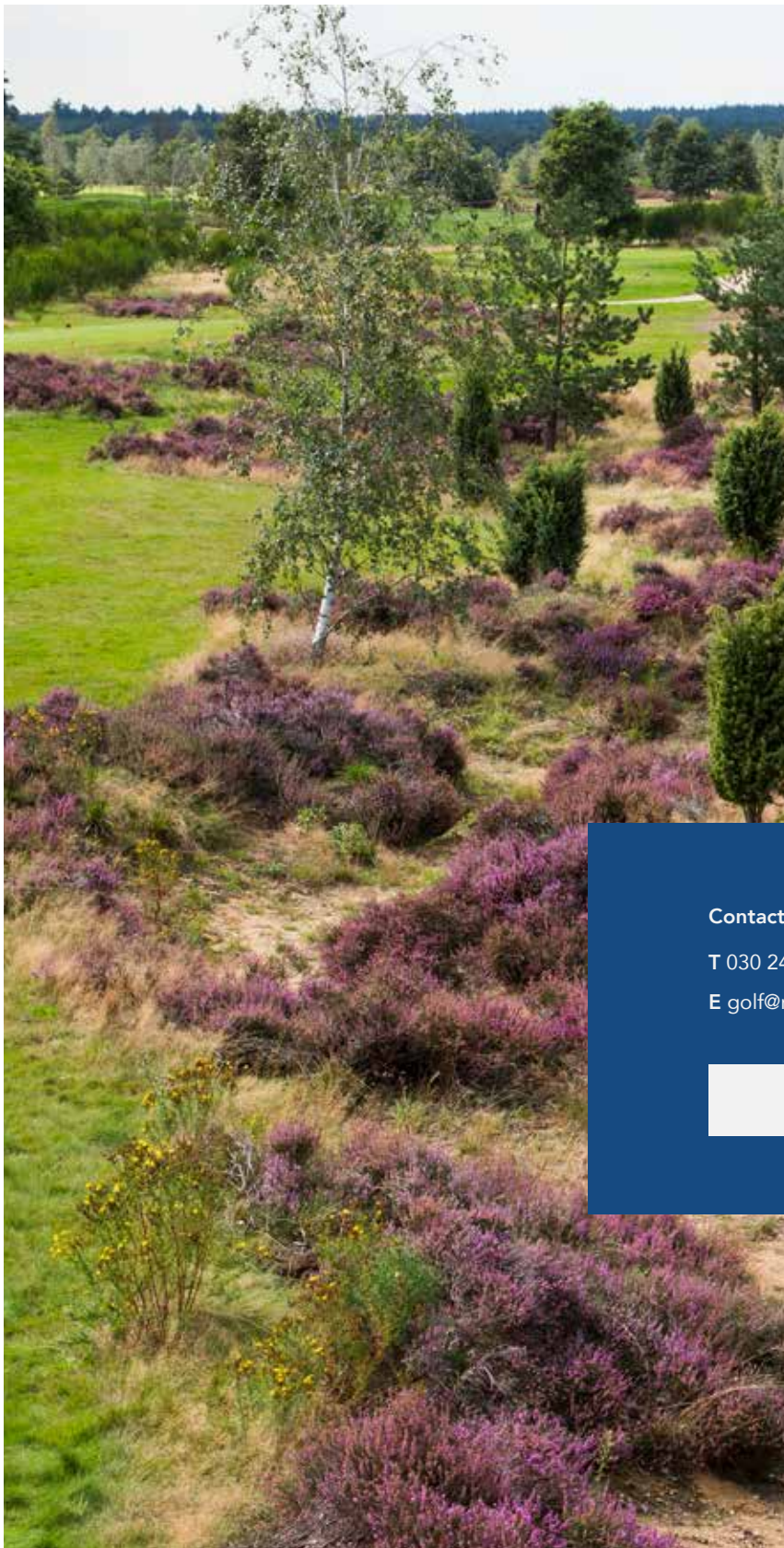
PRODUCTIE

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie
© 2018 NGF
Alle rechten voorbehouden

Schooljeugd als caddies op de Haagsche, rond 1920

Contact

T 030 242 63 70

E golf@ngf.nl

Adres

Postbus 8585

3503 RN Utrecht

www.ngf.nl

Hoofdsponsor van
het Nederlandse golf

